

Družba sleparjev je morila svoje člane.

Samomor privatnega bankirja.

HITER KONEC MILJONARSKA KARIJERE. — HENRY FORD USTANOVLJA SKLAD ZA ZDRAVLJENJE POHABLJENIH OTROK. — USTRELIL JE LJUBIMCA SVOJE ŽENE. — LOV NA VOLKOVE SE IZPLAČA. — EKSPLOZIJA V CERKVI. — LJUBEZENSKI SKADALI MED MILJONARJI. — 50 LET JE ČAKAL NA PLAČO. — NAPREDEK OLJNE INDUSTRIJE V WYOMINGU. — RAZSTRELBE V SMODIŠNICAH. — GOZDNI POŽARI IN POVODNJI. — NAJVEČJA ZVEZDARNA NA SVETU BO V DRŽAVI WASHINGTON.

Vladne posojilnice za farmarje.

Chicago, Ill., 19. septembra. — Kakor "Sundroman" se čitajo hudo doledstva pošarskih očrnovuh, ki so sedaj za jetniškim omrežjem. Detektivni namigujejo, da ima trust očrnovuh tudi en umor na vesti. Igralec na karte Wiliam Turner, alias Wilson, je bil ustreljen od nekega drugega sleparja, ki ga pozna policija v Denverju, Colo. pod imenom James Brown. Gospodje sleparji in njih družice so živali počitniče lani po leti ob bistri reki ne daleč od Denverja. (Odhajati so se hoteli od sleparskega člana in postavili so šotore, da se vdajo le vživanju. Kljub temu se pa niso odpovedali popolnoma slepariji. Ostrigli so nekega bogatina v Denverju za \$5,000, ki so ga "zasacili" v koeljni situaciji z mlado ženo. Ko so delili denar, je Turner osmislil sleparja Browna za \$1,200. Brown je šel nekaj tednov kasneje izvedel, da je bil prikrajšan pri delitvi plena. Vrnil se je v taborišče, v katerem je sleparska družba nekaljeno vživala počitnice, in je ustrelil Turnerja. Nihče izmed sleparjev ni ovrnil Browna pri zločinu, ki se je vrnil v Denver in od tam na vzvod. Zvezni uradniki skušajo zdaj doznati, če sta W. J. Brown iz Granville hotela in James Brown iz letovišča sleparjev enainista oseba.

Chicago, Ill., 19. septembra. — Uloge v Tunovi banki na 4013 W. 12 ulici so znašale približno \$300,000. Gotovine v banki je bilo večeraj, ko so odprli vrata za poslovanje, \$15,000. Skozi pet dni je trajal naval vlagateljev na banko. Vlagatelji so bili ostrašeni vsled periodičnega pokanja privatnih bank in zahtevali so svoje uloge. Tuma je skušal odvaliti naval, pa ni šlo. V soboto je skušal dobiti \$12,000 posojila, pa ga ni dobil. Večeraj zjutraj je naval na banko še vedno trajal. Po zajtrku je dejal Tuma, da gre na sprehod in popoldne se je ustrelil ob jezeru Michigan. Njegovo truplo je padlo v vodo. Sinovi državni tajnik Hoyne se ni izjavil, če je banka solventna ali insolventna. Pomožni državni tajnik A. A. Arkin, ki je zaplenil knjige, je dejal, da so bile urejane precej ohlapno. Njegova družina je delala v banki in izjavlja, da ne bo nihče od vlagateljev zgubil centa.

Kansas City, Kans., 19. sept. — Lawrence B. Williamson je hitro končal življenje milijonarja. Pogodil se je za šest avtomobilov prve vrste. Prišel je do zaključka, da bi se mogoče njegova žena dolgočasila in kupil je hišo za svojo sestro. Ko je vse nakupil, je dejal, da bo zahteval od Prve narodne banke v El Pasu malo denarja. Napisal je ček za \$45,000, ki je pa bil vrnen z opazko, da ni denarja naložena na banki. Williamsonovo milijonarsko življenje je bilo končano in zdaj lahko preuči njegovo mrežami o svoji usodi.

Parson, Kans., 19. septembra. — Episkopalna cerkev sv. Janeza je detela v zrak. Rev. A. E. Hawke, njegova dveletna hčerka Eleonora in Charles Workman, vodovodni monter, so dobili hude poškodbe. Razstrelba je nastala, ko je Workman vstopil s svečo v roki v klet, da počisti luknjico, iz katere vzhaja pija.

Detroit, Mich., 19. septembra. — Rev. Samuel S. Marquis, predstojnik Fordovega sociološkega departamenta, naznanja, da bo Ford ustanovil poseben sklad za zdravljenje pohabljenih otrok, katerih število je veliko v Združenih državah. Mnogo otrok pohabijo boleznii, drugi zopet zagledajo pohabljeni luč tega sveta.

Jefferson City, Mo., 19. sept. — Kaznena James Underwooda, obsojenega na dvajset let ječe, so vrgli v samotno celico, ker je osumljen, da je zapalil hiško za olje, ki je prizidana k plesarski delavnici. Underwood je bil deset minut preje v poslopju, preden je izbruhnil požar.

Ozona, Tex., 19. sept. — Kdo ima čas lovi volkove in kojote, od kar so šle kože kviško od \$1 na \$8. Volkovi in kojoti so napravili veliko škodo živinorejcem, ki so zdaj hvaležni lovcem, ki jih rešujejo te nadloge.

St. Louis, Mo., 19. septembra. — Helena B. Heydt je v tožbi za ločitev proti njenemu soprogu John B. Heydtu, podpredsedniku American Bakery Co., izpovedala, da je njen soprog milijonar, ki ima \$45,000 dohodkov na leto. Zasačila ga je na sestanku z Adolfe Traw, služkinjo v hiši. Ukazala je služkinji, da mora takoj zapustiti hišo, soprog je pa dejal, da ostane. Plačati noče njenih dolgov in od marca ji je dal le pet dolarjev.

Joliet, Ill., 19. septembra. — John Finold, zemljišeni trgovec, je prejel od vlade ček za 202.91. Bila je plača za službo v državljanski vojni, na katero je čakal 50 let.

Little Rock, Ark. 19. sept. — Oto Robisch iz Pine Bluffs, Ark., ki se je po izjavi policije sam priznal za morilec George Pamboza, mladega Indijanca iz Lexingtona, Okla., je v ječi preprečil samomor drugega jetnika. Leslie Gray, ki je obdolžen poverbe, se je skušal obesiti v celici. Robisch ni mogel priklicati paznikov, ki je pograbil Grayja in ga držal pol ure od tal, da se ni mogel zadušiti.

Cheyenne, Wyo., 19. septembra. — Oljna industrija v Wyomingu se hitro razvija. Še pred tremi leti je bilo prav malo odkritih oljnih studencev, pa še ti niso bili dosti pridni. Danes je oljnih studencev na tisoče in v letošnjem letu bo produkcija olja znašala nad 7.000,000 vedrov. Kljub temu odkrivajo še vedno nove oljne studence in oljna industrija obeta postati eden glavnih virov za dohodke v državi.

McKeesport, Pa., 19. septembra. — McKeesport Tinsplate Company je naznanila, da pobiljša plačo svojim delavcem od 10 do 20%. Prizadejih je 1,700 delavcev.

DELAVSKE VESTI

Zadružno gibanje napreduje. Bend, Ill., 19. septembra. — Novo skladišče tukajšnjega konzumnega društva se odpre v prihodnjem mesecu. Skladišče je zidano in ima dva nadstropja in klet. Prvo nadstropje bo služilo za prodajalno, klet za blagovno skladišče, v drugem nadstropju je velika dvorana za seje in shode in dve manjši dvorani, ki lahko služita za knjižnico in druge organizatorične namene. Skladišče bo stalo devet tisoč dolarjev. V začetku zadružnega gibanja so črnogledi in taki, katerim je vsak napredek delavstva trn v peti, prerokovali zgodnjo smrt zadruzi. S skupnim in složnim delom so organizirani rudarji premagali vse težkoc in danes stoji konzumno društvo tako trdno, da ga ne podere nobena vihra.

"Prijatelj" delavskih otrok? Kansas City, Mo., 19. sept. — Organizirani delavci so pričeli vojno proti sodniku Porterfieldu na mladinskem sodišču, ki priporoča, da se državni zakon za varstvo otrok tako spremenijo, da je ob počitnicah dovoljeno že dvajset let starim otrokom delati v tovarni. Sodnik pač meni, da bi bili otroci manj podvrženi skušnjavam, če bi ob počitnicah delali v tovarnah. Sodnik je najbrže še malo delal v tovarni, zato je tudi ne pozna.

Kdo provocira nemire? New York, 18. septembra. — Večeraj popoldne so padali policijski krepelci na desno in levo po glavah občinstva na Madison ave, blizu postaje New Star Casino. Na stotine debeluhov v policijskih uniformah pod poveljstvom kapitana Bradyja se je razlilo ablastveno po ulici.

Ob času naskoka je bila ulica pokrita z občinstvom, največ je bilo žen in deklet. Ljudje so bili mirni, le kadar je pridrdral mimo voz, ki ga je vodil stavkocaz, je ljudstvo dalo duška svojemu ogorčenju z glasnimi klici. Kapitan Brady je s svojimi ljudmi hodil gorinold in silil nprožico, da se giblje. Če je kje zastala množica za trenutek, takoj so bili tam količkarji in kričali na ljudi kot jeshušnji in vihteli nad glavami količke.

Provokacija s strani policije je dosegla vrhunec, ko je policija aretirala štiri dekleta, ker sta dve zakleale: "Ne bodi skeeb!" Le treznosti množice se je zahvaliti, da ni prišlo do resne rabuke.

Kdo plačuje za varstvo skebov? Brainard, Minn., 19. sept. — Ko je izbruhnila stavka rudarjev na Cuyuna rangu, so brž nastavili deputije, da se stavkocazem ne skrivajo kakšnega lasu na glavi. Seveda so bili deputiji popolnoma nepotrebnii. Zdaj je bil okrajnemu komisarju okraja Crow Wing predložen račun za deputije v znesku \$4,137.37.

To vsoto bodo morali plačati davkoplačevalci, oziroma tudi delavci, ker nihče ne plačuje davkov iz svojega žepa, ampak podraži blago, stanovanje, ali kar ima na prodaj, da dobi tudi za davke. Tako ljudstvo plačuje ob času stavke varstvo za kapitaliste.

Vzhodni železniški magnetje na zborovanju. New York, 19. septembra. — Tukaj so obdržavali predsedniki železniških družb, ki imajo proge vzhodno od Chicaga, pedno me-

VREME.

Chicago in okolica: V sredo jasno in gorko; v četrtek nestanovitno in hladno. Illinois: Jasno in gorko v sredo; v četrtek oblačno in hladno. Wisconsin: Deloma oblačno v sredo in četrtek. Dež v severni polovici države. Indiana: Jasno in gorko v sredo in četrtek. Temperatura zadnjih 24 ur v Chicagi: Najvišja 73, najnižja 47.

SRBI SE BORIJO NA SVOJIH TLEH.

sečno zborovanje. Glavno točko dnevnega reda je tvoril zakoniti osemurni delavnik za železničarje. Izvedelo se je, da te družbe, ne bodo nastopile proti osemurnemu delavniku, kot se je odločila Topeka, Atschison železniška družba.

Stavka strojnikov. Milwaukee, Wis., 19. sept. — Stavka strojnikov še vedno traja. Organizator Adams se je izrazil o situaciji, da ne bo miru v strojniški industriji, dokler strojniki ne izvojujejo krajšega delavnika.

Dokler ni stavka končana, ni dela za strojnike v tukajšnjem mestu. Dobi se stavkocakško delo, tega pa menda nebo opravljali slovenski strojniki, ki drži na svoj dober glas. Najboljše store strojniki, da ne pridejo sem iskat dela, ampak naj gredo v mesta, v katerih ni stavke.

Važno za krojače v Milwaukee. Milwaukee, Wis., 19. septembra. — Združene strokovne organizacije, oziroma odbor, je dobil od krojaške organizacije v New Yorku (Clothing Cutters and Trimmers) pojasnilo, da tvrdka Joseph Skolny & Co. ne obratuje svoje delavnice z unijskimi delavci. Tvrdka je obdolžen, da je najela stavkocake.

Corasa Cigar Company se seli v drugo mesto? Milwaukee, Wis., 19. sept. — Corasa Cigar Company, ki je vsled stavke hudo prizadeta, si je preskrbela stan v Stoughtonu, Wis., v sruo tobacne industrije.

To je pripovedoval C. k. Reichert, član Reichert Leaf Tobacco Co. Reichert pravi, da bo družbi težko dobiti sposobne delavce v Stoughtonu in svetoval je družbi, naj se ne seli. Organizirani izdelovalci smodk izjavljajo, da govoricca dokazuje, da je stavka dobro zadelo družbo. Pripricani so, da družba sploh ne bo dobila sposobnih in dobrih delavcev, pa naj seli, kamor hoče, ker plačuje nizke plače.

Delavci so zastavkali, ker so bile plače nizke in delovne ure dolge. Dekleta so začele z \$2 na teden in delati so morale lep čas za družbo, da so zaslužile po \$6 in \$7 na teden. V delavnici delajo 10 ur na dan. Družba je vprašala za sodnijsko prepoved proti uniji izdelovalcev smodk, ki je obtožena, nepostavljena razpostavljenja stavkovnih straž in "zarote," da delavci odpovedo delo. Obravnava je bila sporazumno preložena do 23. septembra.

Rudarji ne hodite sem za delom. New Kensington, 19. septembra. — V vseh rudnikih v Allegheny Valley, ki niso podpisali pogodbe z rudarsko organizacijo, je stavka. Operatorji mnogih rudnikov so podpisali pogodbo z rudniško organizacijo. Ako ste sem namenjeni za delom, se obrnite do svojih prijateljev, ki so poznani kot organizirani delavci, ali pa pišite unijskim odbornikom, preden odpotujete sem za delom.

Pisarna rudarske organizacije se nahaja v McCalister Building, New Kensington. Unijski odborniki bodo dali prav radi vsa navodila in povedali, v katerih rudnikih ni stavke. Ne trošite denarja kar tjevendan, ampak se dobro prepričajte, kakšen je delavski položaj, preden odidete na pot.

Uspeh organizacije. Salt Lake City, Utah., 19. sept. — Pred kratkem so tukaj ustanovili delavci v plinarni svojo organizacijo in se združili z Ameriško delavsko federacijo. Preden so se organizirali, so delali dvajset ur na dan in dobivali so 25c na uro. Zdaj je delavnik skrajšan na devet ur, mezdja pa znaša 30c na uro. Navadni težaki zdaj dobivajo 25c na uro.

BOLGARI SE UMICEJO PROTI BITOLJU. --- NEMCI V OFENZIVI V VOLHINIJI. --- 8000 RUSOV UJETIH. --- SLABO VREME OVIRA OPERACIJE OB SOMI. --- NEMŠKO-BOLGARSKA OFENZIVA USTAVLJENA V DOBRUDZI.

PREGLED VOJNIH DOGODKOV V ZADNJIH 24 URAH.

MACEDONIJA. — Srbi, Francozi in Rusi so vrgli desno krilo bolgarske armade čez grško mejo na srbska tla, kjer se zdaj umice proti Bitolju.

FRANCIJA. — Deniecourt, zadnja nemška utrjena postojanka na južnem koncu somškega trikotnika, je padla Francozom v roke. Francozi so vzei vrsto zakopov pred Comblesom in so še oddaljeni 200 metrov od tega mesta. V Šampantji so začeli Nemci z ofenzivnimi napadi. Deševje ovira operacije na angleški fronti.

DOBRUDZA. — Prodiranje Mackensena se je ustavilo pred takorvanim "Trajanovim zidom" v južni Dobrudži, kjer so Rusi in Rumunci zgradili obrambno črto. GALICIJA. — Ruska ofenziva se je sopot ustavila pred Halicem in Berlin poroča, da so Rusi izgubili pozicije, pridobljene zadnje soboto pri Narajuvki.

SEDMOGRAŠKO. — Berlin pravi, da so bojne operacije ugodne za Avstro-Nemce in Bukarešt poroča, da ni bilo važnih dogodkov.

GORIŠKO. — Poročila so v konfliktu. Rim javlja, da se Avstrijski zastoj trudijo, da bi reokupirali izgubljene pozicije, medtem ko poroča Dunaj, da so bili Italijani odbiti povsod, kjerkoli so prodrli v avstrijske črte.

Glede bojev v Macedoniji javljajo neuradno iz Soluna, da je desno bolgarsko krilo malome obkoljeno in v nevarnosti, da bo zajeto ali uničeno v celosti. Poraz Bolgarov je po vesteh iz Soluna naravnost grozen. Vsa bolgarska armada v okolici Florine in zapadno od tega mesta je v divjem neredu in begu pred Srbi, ki se kakor tigri podijo za njimi. Srbi so že dosegli Drama-Kenali, ki se nahaja devet milj južno od Bitolja. Rusko-francoske čete se nahajajo v Resni, 18 milj severozapadno od Bitolja (Monastir) in od te strani grozi Bolgarom obkolitev, ako se prej ne izmuznejo dovolj daleč proti severu. Zadnje vesti se celo glase, da tudi Bitolj ni več varen kraj in da se Bolgari umicejo dalje proti Skoplju.

Nič manj kritičen je položaj v Dobrudži. Rusi in Rumunci so se ustavili za "Trajanovim zidom", ki se vleče kakih 40 milj od Tuzle pri Črnem morju do Rasove ob Donavi. Ta "Zid" sestoji iz dveh do treh vrst gričev, ki so ne nekaterih krajih visoki do 20 čevljev. Od bojev, ki se bodo vršili na tem zidu, je odvisno, da li bo maršal Mackensen okupiral vso Dobrudžo ali se bo tam razbila njegova ofenziva. Bolgari pravijo v svojem večerajšnjem poročilu na kratko: "Naše prodiranje v Dobrudži se nadaljuje". Mackensev načrt je zdaj, da zasled železnico, ki vodi iz Črnogode v Konstanca. Rasova je že v rokah Rumuncov. Ta kraj leži 37 milj severoiztočno od Silistrije in 47 milj severno od Dobriča, katerega so Rusi vzei v svojem navalu toda Sofija in Berlin še nista poročala, dali je bil reokupiran ali ne.

Uradna poročila slede: Bolgari zapuščajo grška tla. Solun via Paris, 19. sept. — Iztočno od Černe so se Srbi približali gori Vetrenik in odbili bolgarske protinapade. Bolgari so se umaknili z velikimi izgubami. Dalje proti zapadu so Srbi z enim samim naskokom osvojili pobočje Kajmakalana, ki je bilo močno utrjeno z zakopi in žičnim omrežjem. Nočni protinapadi so bili tudi tam popolnoma odbiti. Severozapadno od Ostrovskega jezera so Srbi preokročili reko Brod, medtem ko je njihova artilerija uspešno bombardirala bolgarske pozicije na desnem bregu reke. Francosko-ruske čete so istočasno napadale močne bolgarske utrdbe na fronti Roana-Florina in jih popolnoma uničile. Florina je padla v naše roke 17. t. m. Sovražnik se umice v smeri — (Dalje na 5. st., 1. kol.)

ZADNJE VESTI.

London, 22. sept. — Po sadnjih poročilih iz Soluna in Aten se Bolgari umicejo proti Bitolju. Srbi se zdaj borijo prvič po enem letu v Srbiji. Francoske in ruske čete so tudi preokročile mejo pri Kenali, ki je na srbskih tleh. Srbi so večeraj okupirali Krušograd in Neokasa, 10 kilometrov od Gorničeva.

Berlin, 20. sept. — Gen. Bernhardi je začel z ofenzivo v Volhiniji, istočno od Kovela. Nemške čete so preokročile reko Stohod in prodre štiri vrste ruskih zakopov; 2511 Rusov je bilo ujetih. Naš protinapad pri Narajuvki v Galiciji je odbil Ruse, katerih je bilo ujetih 4200. V Karpatih imajo Rusi nekaj uspeha v okolišju Ludove.

Petrograd, 20. sept. — Nemci so začeli z ofenzivnimi napadi v smeri od Vladimir-Volinskega, toda naše čete so jih odbile. Boji pri Narajuvki se nadaljujejo. V Karpatih smo osvojili več višin v pogorju Pnava in Šibani. Gore so še pobeljene s snegom.

Paris, 20. sept. — Veliki naliv dežja so ustavili boje na obeh straneh Somme. Nemci so izvršili pet napadov na ruske pozicije ob cesti med Souainom in Somme-py, toda bili so odbiti na vsi črti.

Berlin, 20. sept. — Vseled slabega vremena ni bilo posebnih bojev na fronti ob Somi. Pri Comblesu smo odstopili nekaj razritih zakopov.

Berlin, 20. sept. — Na obeh straneh Dornavatre so imeli Rusi in Rumunci velike izgube. V južni Sedmogrški smo odbili Rumunce južnoiztočno od Hatzega.

VELIKA NESREČA NA OŠ. KEM.

Berlin, 19. sept. — Stena velikankega vodnega rezervarja pri Mannwaldu — v bližini Gablenza na Češkem — ki je držal 400.000 kubičnih metrov vode in je bil v zvezi z drugim rezervarjem, kateri je vseboval sedem milijonov kubičnih metrov vode, se je večeraj podrla. Poplava je bila silna. Nek tere vasi je voda kar odnesla. Istotako je odnesla več steklarskih tovarn, mostov in sploh vse na kar je zadela ob poti. Zgubljenih je tudi mnogo človeških življenj. Dosedaj so našli 250 trupel, največ otrok. Zguba človeških življenj je tako velika, ker se je nesreča zgodila tako nenadoma. Predno je bilo mogoče opozoriti prebivalstvo na nevarnost, je že pridrvel silni vodni val visok 12 čevljev, ki je podiral pred seboj vse.

garske protinapade. Bolgari so se umaknili z velikimi izgubami. Dalje proti zapadu so Srbi z enim samim naskokom osvojili pobočje Kajmakalana, ki je bilo močno utrjeno z zakopi in žičnim omrežjem. Nočni protinapadi so bili tudi tam popolnoma odbiti. Severozapadno od Ostrovskega jezera so Srbi preokročili reko Brod, medtem ko je njihova artilerija uspešno bombardirala bolgarske pozicije na desnem bregu reke. Francosko-ruske čete so istočasno napadale močne bolgarske utrdbe na fronti Roana-Florina in jih popolnoma uničile. Florina je padla v naše roke 17. t. m. Sovražnik se umice v smeri — (Dalje na 5. st., 1. kol.)

EMILE ZOLA:
DENAR.

Poslovenil M.-k.
(Mladjevanje)

"Počakajte!" je zavpil žid zmagonosno in porinil denar od sebe. "Jaz še nisem končal. Gospa Meehanova, katero vidite tukaj, je sorodnica nesrečne Oktavije in te listine so njena lastnina; jaz le tirjam v njenem imenu. Uboga deklica je ostala pohabljena vsled Vaše nasilnosti; bila je zelo nesrečna in je umrla v grozni bedi pod streho te gospe, katera jo je vzela k sebi. Če gospa želi, vam lahko razkrije marsikatero reči..."

"Strašne reči!" se oglasi Meehanova s svojim piskajočim glasom.

Sakard, ves prepaden, se ozre na njo, na katero je bil že pozabil, da sedi tam podobna velikemu kupu kozje kože. Ta ženska ga je vedno vznemirjala s svojo dvomljivo kupčijo, prežeča na zakotne vrednostne papirje kot gavran na trohla trupla, in zdaj je v njeni podobi še celo v zvezi s to neljubo afero!

"Verjame, verjame, da je imela trpljenje uboga deklica," je mrmljal Sakard v novi zadregi. "Toda, če je že mrtva, potem je konec vsega... Tukaj imate šeststo frankov."

Buseh je zopet odrlinil bankovce. "Oprostite, Vi še ne veste vsega! Deklica je imela otroka, — da otroka, ki je zdaj v štirinajstem letu in kateri je do pičice podoben vam. Zatajiti ga ne morete."

Sakard je bil presenečen.

"Otrok — otrok — otrok..."

Nekaj hipov je gledal oba, ki sta se na tihem silno radovala, da sta ga končno le spravila v kozji rog, tedaj mu je pa zaigral na ustnicah nenaden smehljaj. Kakor bi trenil je zopet prišel popolnoma k sebi in naglo je položil šest bankovcev nazaj v svojo denarnico.

"Kaj pa vidva pravzaprav hočeta? Ako je otrok, tedaj ne dobita prokletega centa! Otrok je edini dedič svoje matere in ta denar je njegov in še več bo dobil. — Otrok! Hahaha! To je lepo in zelo naravno. Imeti otroka ni nobena škoda. Ravno nasprotno: še vesel sem in čutil se ponujenega! Kje pa je, da ga vidim? Na vsak način ga moram videti. Zakaj ga nista takoj privedla k meni?"

Buseh je bil iznenaden, ker tega ni pričakoval. Spomnil se je, kako skrbno je Karolina skrivala Viktorja pred Sakardom, njegovim očetom, ker se je bala, da ga poniža in mu naredi krivost. Zdal pa nenkrat ta izprememba! Sakard se ne čuti ponižanega, temveč je še celo vesel, nesnaga! — In v največji zmedenosti je začel Busch pripovedovati v eni sapi, da znača račun Meehanove šeststote frankov, na katerega je gospa Karolina že plačala dvatisoč frankov in kako je spravila Viktorja v "Dom dela," kjer mu bodo skušali iztrgati nekatere živalske instinkte.

Sakarda je pa znova presenetila vsaka Buscheva beseda. Kaj? Šeststote frankov? Kdo mu more jamčiti, da je otrok stal toliko denarja? In Karolina je plačala dvatisoč frankov? — Podli nesramneč si je upal izmamiti toliko denarja iz ženske, njegove prijateljice? To je rop prve vrste! — Otrok je brez dvoma zrasel v blatu in cumjah in zdaj zahtevata od njega, da naj plača zanikrno vzgojo! Ali res mislita, da je tak bedak? —

"Niti centa več!" je vpil Sakard in dvigal pest. "Niti centa ne dobita iz mojega žepa, razumeta!"

Žid je prebledel in zobje so mu škepetali od jeze.

"Bomo videli. Postavim Vas pred sodišče!"

"O, nikar ne govorite neumnosti! Sodišče imajo dovolj drugega posla in se ne pečajo s takimi rečmi. In če ne mislite strahovati, je to še bolj neumno, kajti jaz se smejem celi aferi. Otrok!... Hahaha! Kako sem zadovoljen!"

Sakard se je obrnil k vratom. Meehanova mu je hotela zastaviti pot s svojo ogromno postavo, toda Sakard jo je spretno odrinil in odhitel dol po stopnicah. Meehanova je imela še toliko poguma, da je zavpila za njim: "Kanalja! Brezsrčna propalica!"

"Bomo že videli!" je zavpil za njo Busch skozi vrata.

Sakard je bil tako razburjen, da je brez odloga zapovedal kočijažu, da naj vozi v ulico Saint-Lazare. Moral je takoj videti Karolino in čim je prišel v njeno stanovanje, jo je začel namah oštevat zaradi dveh tisočakov.

"Na ta način se ne meče denar v vodo, moja draga! Čemu vraga ni niste takoj povedali in me vprašali za svet!"

Karolina je bila ustrašila, ko je videla, da Sakard ve vse, a končno se je umirila. Bila je prepričana, da mu je Busch povedal vso stvar, in ona mu nima več česa skrivati. Kljub temu je bila v zadregi, kajti nikdar ni pričakovala, da bo Sakard vzel grozno afero tako mirno na znanje.

"Hotela sem vas obvarovati sramote. Otrok je bil strašno zamarnjen. O, kako rada bi vam bila povedala že davno, ali bala sem se..."

"Čemu bi se bali? Rečem vam, da ne imam kumem..."

Karolina je molčala in v srečo jo je bolelo, da je zopet izdala svojo neodpustno slabost. On je pa nadaljeval veselo, kakor da je res ponujen.

"Ubogi otrok! Verujte mi, da sem ponosen na dečka. Čisto prav ste storili, da ste ga dali v "Dom dela," kjer ga bodo malo očistili. Ampak poslali ga homo drugam in mu preskrbeli dobre učitelje. Jutri ga obiščem, da, takoj jutri, samo če bom imel čas..."

Drugi dan je bila seja ravnateljstva, pretekla sta dva dneva in pretekel je teden in Sakard ni imel minute časa. Vedno je govoril o otroku in vedno odlašal svoj obisk, udajajoč se poslom, ki jih je nadel čez glavo.

Pri dnu decembra je cena delnice narasla na dvatisoč sedemsto frankov med izredno napetostjo in vznemirjenimi atmosferami na borzi, ki jo je stresla od vrha do tal. Kljub temu so naraščale govo-

rice, ki niso obetale nič dobrega. Govorili so, da cena blazno raste, ker jo podžiga nemir, in preokovali so neizogibno katastrofo. Cena je pa rasla in rasla z neugnano silo, podkurno od elementov, ki nočejo priznati resničnih dejstev. Sakard je živel le v pretirani fikciji svojega triumfa, obdanega s sijajem slave v podobi bliščečega zlata, ki je deževalo na Pariz po njegovi zaslugi; vendar je pa bil toliko občutljiv, da je čutil zdajpazdaj senzacijo prihajajočega poloma, ki ga bo pokopal pod razvalinami. Čeprav je po vsaki likvidaciji izšel kot zmagovalac iz borze, je vselej gojil nepopisno mržnjo napram "medvedom," ki so trpeli velike izgube. Čemu se trulijo umazani židjeji? Ali se ne bodo naveličali boja z njim? Najbolj je pa jezilo Sakarda, ko je videl, da ga malo po malo zapuščajo pristaši, vojniki njegove armade, izdajalci Univerzalne, ki so posnemali taktiko Gundermanna in prodajali delnice, kakor da več ne zaupajo v moč velike banke.

Nekega dne je zopet potožil Karolino svojo nevoljo zaradi izdajalskih prijateljev, katerih se je najbolj bati, in tedaj je ona začutila dolžnost, da mu izpove vse.

"Povedati vam moram, prijatelj moj, da sem tudi jaz prodala delnice. Ravno kakor sem prodala najnjih zadnjih tisoč delnic po dvatisoči in sedemsto frankov..."

Sakard je obsedel, kakor da bi ga kdo zabol del z nožem. Zdelo se mu je, da je naletel na najbolj črno izdajstvo.

"Prodali ste? Moj Bog, Vi?"

Karolina je prišla njegovi roki in ju stiskala v svojima zelo žalostna, ko ga je videla tako potrtega. Tak je bil ukaz njegova brata in Sakard je bil posvarjen. Hamelin, kateri se je še mudil v Rimu, je pisal pismo za pismom v mrzlični bojazni, da bo neprestana rast delniške cene pokopala podjetje. Ravno prejšnji dan je zopet dobila pismo, ki je vsebovalo ukaz, da mora prodati zadnjo delnico. In ona je prodala.

"Vi, vi!" ponavlja Sakard kakor v sanjah. "Torej Vi ste bili tisti zahrbtnik nasprotnik, ki sem ga čutil v temi? Vi ste povzročili, da sem moral kupiti delnice — Vaše delnice!"

Prvič je videla Karolina, da ni planil Sakard pokonec in strastnem dokazovanju, kakor je bila vselej njegova navada, in to jo je še bolj potrla. Trenotek jo je gledal kakor obupan človek, kateremu ni več pomoči vsled izdajstva njegovih najboljših prijateljev. O, kako rada bi ga bila prepričala, da je na krivem potu, in ga pregovorila, da naj opusti neusmiljeno bitko, ki mu ne prinaša drugega kakor pogin.

"Poslušajte, prijatelj! — Pomislite, da je nam prineslo tritisoč delnic svoto sedem milijonov in pol. Ali ni to dobiček, ki je naravnost pretiran in katerega nisem nikdar pričakovala? Ta denar me plaši in bojim se ga, kakor da je ukraden. Vrhutega pa niso prizadeti samo naši osebni interesi. Spomnite se vseh tistih, ki so vam zaupali vsa svoja imetja v silni svoti milijonov, s katerimi se igrate! Zakaj toraj podžigate neumno rast cene? Povsod ni udarja na ušesa govornica, da je katastrofa neizogibna. Dobro veste, da cena ne more rasti na večne čase, in nobena sramota bi ne bila, če padejo delnice nazaj do svoje resnične vrednosti. Potem bi bila banka trdna in rešena..."

Tedaj je pa Sakard naglo skočil pokonec.

"Jaz hočem ceniti tritisoč frankov! Le prodajte, vsi prodajte! Kupoval bom dalje, kakor sem doslej, četudi me ubijejo! Da! Ceno tritisoč moram imeti in obdržati, pa makar propadem in vse propade z menoj vred!"

Po likvidaciji 15. decembra je cena delnic poskočila od dvatisoč osemsto na dvatisoč devetsto frankov, in 21. decembra je bila na borzi razglašena cena tritisoč in dvajset frankov med največjim hrupom blazne množice. Resnica je bila jasna: vrednost je bila pretirana do skrajnosti. Novice so se širile, da je Gundermann vzle svojih modri previdnosti izgubil grozne svote in njegove izgube so rastle vsakih štirinajst dni sorazmerno z naraščanjem delniške cene Univerzalne banke. Že so se pojavili tajni glasovi, da konec koncev bo le zlomljena hrbtnica mogočnega žida. Ves finančni svet je bil na robu skrajne zmede in vse je pričakovalo burnih dogodkov.

V tem življenem momentu, ko je bil Sakard na vrhuncu svoje sile, pod katero se je tresla zemlja — je bil vladar. Kadar je dospela njegova kočija v ulico des Londres pred triumfalno palačo Univerzalne, je brž pritekla sluga in pognil preprogo od stopnic čez pločnik do roba ulice, in Sakard je stopal ponosno kakor kralj v palačo, kateremu se ni treba dotikati s čevljem navadnega uličnega tlaka in cestnega prahu.

X

Ob koncu leta, na dan decembrske likvidacije, je bila velika dvorana borze že o polu dvanajstih polna ljudi. Na borzi je vladala izredna razburjenost in glasovi so se mnelično mešali z gestami. Bitka je bila v zraku že nekaj tednov in bučiči odmev udarjajočih sil je naznanjal, da se ima kmalu vršiti odločilni spopad. Zunaj je bil mrak, da je vse pokalo. Jasno, široko solnce je posijalo skozi visoka okna na široki hodnik z ogromnimi stebri in s tužnim, v loku izbočenim stropom, in solni žarki so namesto gorkote ostavili mrak na alegoričnih, izklesanih okraških, medtem ko so registri v dolgi vrsti med stebri pod lokastimi oboki dihali gorkoto. Skozi vrata, ki so se neprestano odpirala in zapirala, je pa lezel tok zimé.

"Medved" Mozar, kateri je bil danes govovent in razburjen kakor kdaj poprej, se je postavil pred "bika" Pileralta, ki je arogantno stal kakor primrznjen na svojih dolgih nogah.

"Ali vek kaj pravijo..."

Moral je napeti pljuča, kajti v splošnem kumu in hrupu govorjenja ki se je valovalo po hodnikih in dvoranah kakor pljuskanje deročje vode, ga ni bilo mogoče slišati.

(Dalje sledi.)

Za kruhom.

Povest.

Poljski spisal: H. Sienkiewicz.

Poslovenil: F. Miklavc.

(Nadaljevanje.)

V tem duplu se nahajajo takomenovani "boarding hous-i" ali stanovanja, v katerih je mogoče dobiti za dva dolarja na teden hrano in stanovanje; tukaj so tudi gostilne, kjer najemajo velerbarji vsakovrstne postopache za svoje ladje; so zakoniti agenti venezuelski, ekvatorski in braziljski, ki pregovarjajo ljudi k izselitvi k ravniku, s čimer preskrbujejo rumeni mrzlci novih žrtev. Tu so tudi kuharji, ki hranijo goste z osoljenim mesom, ostrigami in ribami, katere je gotovo voda sama vrgla na breg. Dalje se nahajajo tamkaj tajne igralnice, šilske predilnice, različna dupla mornarjev, ter naposled jame zločincev, gladi in solza.

A vendar je ta del mesta vedno zelo živahen, ker skoro vsi izseljenci, kateri ne najdejo kmalu podstrejšja in kateri ne morejo iti v takomenovane "working-house" ali delavnice, skupijo se tu, ostanejo, žive in umrjejo.

Nasproti temu je mogoče trditi, da ako so izseljenci pene evropskih društev, se prebivalci teh ulic pene izseljencev. Ljudje tu postopajo, bodisi da nimajo dela, bodisi da se jim postopanje bolj dopade. Ponoči se tu mnogokrat slišijo strelji, klici na pomoč, razjarjeni kriki besnosti, petje pijancev tulenje zamorcev itd. Po dnevi pa motrijo cele tolpe teh pohajkovalcev z raztrganimi srajcami in pipami med zobmi poulične boje s pestmi, pripravje se pri tem, koliko je treba plačati za vsako izbito oko. Otroci belokožcev in mali zamorčki s kodrastimi lasmi se potikajo tu, namesto da bi bili v šoli, pretepajo se med seboj ali pa iščejo v blatu gnjile poramarčane in banane; shujšane Irke stegujejo svoje koščene roke proti vsakemu boljše oblečenemu človeku, ki zaide v ta oddelek mesta.

V takem ljudskem duplu najdemo tudi svoja dva znanca: Lovreta Taparka in njegovo hčerko Marico. Bogastvo, kateremu sta se nadejala, so bile le sanje in je tudi kakor sanje izginilo. Revščina se nam tu predstavlja v podobni tesni podzemeljske izbe z enim oknom in še to brez stekla. Stene so polne plesnobe, pri zidu stoji zarjavela in luknjasta železna peč in stolec na tri noge, v kotu je nekoliko ječmenove slame, njih ležišče.

To je vse. Stari Lovro kleči pred pečjo in išče, da-li ne tiči v ugasli žrjavici še kak krompir... in išče tako — seveda zaman — že drugi dan... Marica pa sedi na slami in podpirajoča se z rokami ob kolena, gleda nepremično pred-se. Dekle je že bolno in močno shujšano. Je to sicer Marica, toda nekdanje rdeče lice je izginilo in upadlo, koža je poblebleda, zdi se, da je vse obličje drobnejše od preje, a oči pa, kakor bi se bile povečale in izstopile. Na njenem obrazu je bilo poznati vpliv zaduhlega zraka, slabe hrane in žalosti. Hranila sta se samo s krompirjem, in pred dvema dnevoma jima je tudi tega zmanjkalo. Nista vedela več, kaj bosta delala, od česa bosta živela. Že skoro tri mesece je poteklo, kar sta tukaj in čepita v tej — jami; denarji so jima pošli. Stari Lovro je poskušal najti kako delo, toda niso ga razumeli, kaj hoče imeti; hodil je v pristanišče nositi tovore in nakladati na ladje premog, ker pa ni imel samokolnice, so ga izpodrinili Irči; hotel je vzeti sekiro in delati v ladjedelnici, pa tudi od tam je bil odgnan. In pa, kakošen delavec je to, ki ne razume, kar se mu naroči! Kamorkoli je položil roke, in česarkoli se je lotil, kamor se je obrnil, povsod so se mu smejali, ga odbijali, izganjali, da, celo bili, in tako ni našel ničesar, a čemur bi si zamogel kak denar zaslužiti. Lasje so se mu od žalosti in skrbi pobelili, nada je prešla, denar je pošel in — začel se je glad.

Ako bi bil doma med svojimi, ako bi tam tudi vse izgubil in bi ga bolezen prevzela, ako bi ga tudi iz bajtice pognali... zamogel bi vzeti v roke beraško palico, stopil pod križ na razpotje, ali k vratom kake cerkve, ter peti: "Mili Bog, sprejmi plač krvavi!" — šel bi mimo gospod in podaril

mu desetico, gospa bi poslala s košiče otroka z denarjem v nežni ročici in dete bi zrla na starca z začudenimi očmi; kmet bi mu dal kos kruha, gospodinja slanice, in zamogel bi živeti kakor ptica, ki ne seje in ne orje. In ko bi stal tako pod križem, imel bi nad seboj njegove roke, vijke zgoraj nebo, okrog sebe polje, in v tej tišini na deželi čul bi Bog njegovo petje. A tukaj v tem mestu je hruščalo nekaj tako strašno, kakor v nekakem velikem stroju; vsak je ril naprej, vsak gledal le pred se in tako ni nikdo videl tuje bede. Omotica se je polotevala njegove glave, roke so mu upadale, oči niso zamogle vsega pregledati in miali niso mogle redno slediti. Vse je bilo tako čudno, protivno in zoprno, da je vsak, ki se ni znal v tej mešanici obračati, gotovo odletel s pota in se pri tem razbil, kakor glinasti lonec.

Oh, kakšna razlika! V tihih Lipnici je bil gospodar in župan; imel je svoje zemljišče, veljavo pri ljudeh in je vsak dan zamogel jesti svoj vsakdanji kruh; v nedeljo je hodil s svečo pred svetilnikar; a tukaj je med vsemi najzadnji, kakor zablodel pes na tujem dvorišču, malorčen, bojazljiv, potr in gladen. V prvih dnevih njegove bede so se mu često oglašali spomini: "Bolje ti je bilo v Lipnici." Vest mu je očitala: "Lovro, za kaj si zapustil Lipnico!"

Zakaj? Bog ga je bil zapustil. Nosil bi še svoj križ, trpel bi, samo ako bi bil pred njim kje konec tega trnjevega pota. Sedaj je pa vedel, da je sedaj z vsakim dnem bolj zapuščan, in da vzhajajoče solnce vsako jutro obseva le še večjo bedo njegovo in dekletovo. Torej kaj? Ima-li splesti vrv, pomoliti očenaš in se obseliti? Ni se sicer zgražal pred smrtjo, toda kaj se zgodi z dekletom? Ko je vse to premišljal, je čutil, da ga ni zgolj Bog zapustil, nego da ga že tudi razum zapušča. Ni je bilo luči v tej obdajajoči ga temi, in največje boli se imenovati ni umel.

Ta največja bolest je pa bila tuga za Lipnico. Mučila ga je podnevi in ponoči, mučila ga tem strašnejše, ker ni vedel, kaj je to, česar pogreša; zakaj njegova kmetiška duša v njem tako vpije in se zvija od muke. Njemu je bilo treba: borovega gozda, polja, bajtice in sploh vsega tega, kar se kratko imenuje: rojstni kraj; od čegar se sree, ako se ga je pripelilo, več ne odtrga — a odtrga li se, pa krvavi. Kmet je čutil, da ga nekaj v zemlji tlačí. Puhil bi si bil včasih lasce, tolkel z glavo ob zid, vrgel se na zemljo in tulil kakor na verigi priklenjen pes, vpil kakor blazen, toda na koga? Sam ni vedel. Kar upogiblje se že pođ tem nepoznanim bremenom, on upada... a to tuje mesto hrušča in hrušči... on ječi in kliče Jezusa, toda križa ni nobenega tu in nihče mu ne odgovarja, samo mesto žene svoj hrušč... in na slami sedi dekle, z v tla uprtimi očmi — gladna je in tiho trpi. Čudno! Sedela sta z dekletom dolgo, toda pogostokrat nista ves dan niti besedice izpregovorila. Živela sta kot v največjem sovraštvu. Britko in težko je bilo njima življenje; o čem naj bi torej govorila? Bolje je, ne dotikati se ran, katere skele, zlasti pa ne sedaj, ko ni v žepu denarja, v peči ne krompirja, a v glavi niti najmanjšega upanja za bodočnost.

Pomoči ni bilo od nikjer pričakovati. Poljakov sicer živi v New Yorku mnogo, toda od imovitejših nobeden ne prebiva v "Chat-tam Square". V drugem tednu po svojem prihodu v Ameriko sta se sicer sešla z dvema poljskima rodbinama, z eno iz Šlezije, a z drugo iz Poznanjske okolice; pa ti rodbini sta že davno gladi umirali. Oni iz Šlezije je umrlo že dvoje otrok in tretje je bilo bolno ter prenočevalo že skoro štirinajst dni s svojimi roditelji pod mostnim obokom; živeli so pa samo od tega, kar so našli na ulici. Pozneje so jih odpeljali v bolnišnico ter se ni izvedelo, kaj se je z njimi zgodilo. Drugi rodbini se je godilo ravno tako slabo, da se huje, ker je oče pijanečeval. Marica je bila, dokler je mogla, v postrežbi ženi, ali sedaj je že sama potrebovala pomoči.

Zamogla bi sicer iti k poljski cerkvi "Hobokén" imenovani. Duhovnik bi jima nemara dal poročila o drugih, ali bi zopet drugim povedal o njima, toda kakor naj bi ona vedela, da je tukaj kaka poljska cerkev, da je v New Yorku kak poljski duhovnik? S kombi se zamogla o tem pogo-

voriti, koga vprašati? Pri takih razmerah je bil vsak denar, ki sta ga izdala, stopnica, ki pelje v gotovo propast.

Sedaj sta sedela tukaj; on pri peči in ona na slami. Minila je ura, minila druga. V izbi se je čedalje bolj temnilo, kajti, dasi je bilo opoludne, dvignila se je v tem letnem času iz vode megla, tožka, neprijetna megla. Kljub temu, da je bilo zunaj že toplo, tresla sta se ona v kolibri od mraza; končno je tudi Lovreta zapustila nada, da bi se še kaj našlo v pepelu.

"Marica", rekel je stari, "morem se več vzdržati, in tudi ti se ne vzdržiš, pojdem k vodi, da nalovim drv, pa si zakuriva in morda se še najde kaj za jesti."

Marica ni ničesar odgovorila in Lovro je odšel. Naučil je že hoditi k obali in loviti tam les razbitih zabojev, katere voda ne breg izmetava. Tako delajo vsi, ki si nimajo s čim kupiti drv ali premoga. Včasih so ga pri tem lovu odganjali, včasih tudi ne; včasih se je našlo tudi kaj za prigrizniti, n. pr. ostanki skaznega pečiva, katere so ljudje z ladij pometali v morje. In pri tem, ko je tako hodil v megli ter iskal, kar nihče ni izgubil, pozabljal je nekoliko na svojo bedo, ne pa na tugo, ki ga je nadvse trpinčilo. Prišel je končno k vodi, in ker je bil ravno čas obeda, postopalo je tam samo nekoliko fantov, ki so začeli sicer takoj kričati na njega, metati blato in školjke v njega, toda odgnati ga niso mogli. Le malo desk je plavalo po vodi; en val jih je prinašal, drugi zopet odnašal. A v nedolgem času jih je vendar nalovil dovoljno.

Po vodi plavali so tudi nekaki zeleni ovitki, morebiti je bilo v njih kaj za jesti, pa ker so bili lahki, niso priplavali do brega in ni jih mogel vjeti. Fantje so metali motvoz na nje in vlačili k sebi, a on, ker ni imel motvoza, je le zvedavo gledal in čakal, da bi fantje odšli. Potem pa je prebrnil še enkrat vse te ostanke in pojedel vse, kar se je le pojesti dalo. Na to, da tudi hči še ni ničesar jedla, ni niti mislil.

Toda to pot mu je bila sreča malo milejša. Ko se je vračal domov, srečal je velik voz krompirja, ki je na cestni v pristanišče običal v blatu, da se ni mogel premakniti. Lovro je hitro pograbil za eno kolo in začel voz porivati. Tovor je bil težak, in stalo ga je mnogo truda, tako da ga je v križu zaboletlo, a končno se je vendar posrečilo voz premakniti. Ker pa je bil voz vrhovato naložen in se je pri tem zelo pretresel, padlo je raz njega nekoliko krompirja v blato. Vozniku ni prišlo niti na misel, da bi ga pobral, zahvalil se je Lovretu in pognal konje.

Lovro se je hipoma vrgel na krompir, pobiral ga je s tresočimi rokami ter ga spravil v nedrje, pri čemur mu je sree poslo tudi vselejše. Kdor v gladi najde kos kruha, smatra to za veliko srečo; tako je tudi Lovro, vračaje se domov, tiho govoril:

"Hvala bodi Bogu Najvišjemu za to, da se je ozrl na najino revščino! Drva imam, dekle napravljeno, in krompirja je toliko, da je za dvakrat zadostuje. Bog je usmiljen! V izbi se hitro vse izpremeni. Dekle, ki že podrgudani ni ničesar jedlo, imelo bo veliko radost. Bog je usmiljen!"

Tako govoreč je previdno dvignil deske, da mu pri tem ne pade kak krompir iz nedrji. Nosil je torej velik zaklad in je poln hvaležnosti dvignil svoje oči proti nebu govoreč:

"Mislim sem si: Ukradem! A tu mi je tudi brez kraje padlo z voza. Nisva jedla, bova pa sedaj jedla. Marica hitro vstane s slame, ko izve, da nesem krompirja..."

(Dalje prihodnje sredo.)

ZAPOMNITE SI! Dopi, žla-ki, društvo...
na namenu in vesti in vsi drugi spis in poročila, ki so tičeje novic, ter sploh vse, kar je v zvezi s uradništvom, naj se pošlje na slednji naslov:

"PROSVETA",

(Uradniški oddelk.)

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Naročnina, oglaš. spremembe, slovoev, priložbe gladi narodnega glbovanja lista, poročila nastopilov glbovanja, denar za oglaš in vse druge denarne poljštave, ter sploh vse, kar je v zvezi s uradništvom, naj se pa pošlje na slednji naslov:

"PROSVETA",

(Upravniški oddelk.)

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Ako te storijo, tedaj pride vsa posilna stvar našej v pravo roko leu vsakega zmede. Če torej selja, da je povsed tožnost, držite se tega!

Za vsebino oglasov ni odgovornost ne upravnistvo ne uredništvo.

DOPISI.

IZJAVA

Podpisana priznavam, da sem dvignila štiri čeke, izdane od S. N. P. J. v znesku \$91.00, ki so bili namenjeni za bolniško podporo članom društva Triglav št. 82. Johnstown, Pa. En ček v znesku \$36 sem menjala in pridržala denar. Ker me je do tega zapeljala moja nevednost, izjavljam, da sem pripravljena povrniti omenjeno svoto in vse stroške, ki morda nastanejo iz tega. Obenem obžalujem ta svoj čin.

Marija Budna,
Johnstown, Pa.

Mihael Lampert, Mirko Intihar,
Frank Avsee, priče.

Mooreston, N. Dak.

Nisem še čital do sedaj dopisa iz te naselbine, torej mi dovolijo malo prostora, da omenim tudi jaz enkrat nekoliko o farmarskih razmerah tu v N. Dak. Letina je jako slaba letos. Stari farmarji pravijo, da se ne spominjajo tako slabe letine, kot je letos. Dobi-jo 4-6 bušljev pšenice, 15-20 ječmena na akter, dosti jih je pa tu okoli, ki niso nobenega žita želi letos. Žito vse raste v kopicah na njivah, ker je preveč dežja padlo. Koruza še lepo kaže ali vsaki dan pričakujemo mraz. Ne svetujem tudi nobenemu sem hoditi za delom, ker farmarji ne potrebujejo delavcev, tovarni ali rudnikov pa ni tu na okoli. Tudi Slavencev ni v tej okolici, ker naš narod se ne zanima dosti za farmarsko delo.

Naj zastuje za danes ta moj dopis, ker mi čas ne dopušta dalje opisovati, kajti farmarsko delo ni nikoli pri kraju, dokler ni ves pridelek notri spravljen. — Vsač dan se oziram proti Illinoisu, kdaj pl. Gajzla pripluje s svojimi "luftšifom" čez North Dak. ali zaman je moje pričakovanje. (Boji se northdakotske zime ker ima strganje nogavice! Op. pom. ured.)

Pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J. tebi Prosveta pa dosti uspeha!

M. Kopach,
Mooriton, N. Dak.

Skidmore, Kans.

Zadnje čase začelo se je od strani nekaterih društev in članov S. N. P. J. razpravljati o jednotnem bolniškem skladu. Društvo Prijatelj, šte. 76 S. N. P. J. je na svoji redni mesečni seji dne 10. sept. vzelo v pretres nasvete dr. Delavee, šte. 8 S. N. P. J., ki so bili priobčeni v Prosveti dne 30. avgusta. Društvo šte. 8 S. N. P. J. priporoča, naj bi razreda za \$2.00 in \$3.00 dnevne bolniške podpore odpadla in ostal le razred za en dolar dnevne boln. podpore.

Po našem mnenju bi s tem jednotni bilo nič pomagano, ker bi prizadeli člani začeli pristopati k drugim organizacijam. Drugi nasvet dr. št. 8 S. N. P. J., da bi društva, ki vzamejo iz bolniške blagajne več, kot notri vprašajo, morala deficit sama doplačevati, je po našem mnenju tudi neumestno, ker bi s tem odpadla centralizacija. Ravno centralizacija in vzpostavljanje gesla "vsi za enega, eden za vse", je spravilo našo jednotno, na tako višino. Tretji nasvet dr. št. 8 S. N. P. J., da bi se bolniški sklad jednotno razdelil na okrožja, je po našem mnenju čisto neprimeren in tudi ni v skladu z ustavo S. N. P. J. Mi stremimo po združitvi vseh, ali vsaj nekaterih slov. podp. organizacij, ne pa da bi se še delili.

Nasvet je, da bi se gl. urad vsajkrat informiral pri društvenih, oziroma jednotlivih zdravstvenih, posebno v slučajih če bolezen katerega bolnika dolgo traja. Umetno je pa seveda, da zdravnik razje bolniku vstree, kakor pa jednotni, ker dobi plačo od bolnika in ne od jednote. To se seveda tiče simulacije. Člane, ki so v resnici bolni, je naša sveta dolžnost podpirati, saj zato smo organizirani. — Za dr. Prijatelj, št. 76 S. N. P. J. John Alič, preds., John Zakraček, podpreds., Ant. Jeršin, tajnik, John Repovš, zapisnikar. (Društveni pečat.)

Akron, O.

Takojne delavske razmere so tu dosti dolge. Tovarne gumijevih izdelkov obratujejo noč in dan in tudi delo se po navadi laško deli. Plača je bolj majhna,

25c do 30c na uro. Kteri delajo od kosa zaslužijo malo boljše, to je \$3.00 do \$4.00 na osem ur.

Rojak Albin Zupančič, ki je zaposlen v tukajšnji Firestone Rubber Co., je bil te dni precej težko poškodovan na roki.

Društvo Dolence št. 170. S. N. P. J. priredi, dne 23. septembra veliko veselico v korist društvene blagajne. Veselica se bo vršila v Jos. Burgermeister-jevi dvorani, 366 So. Main St. Začetek ob šestih uri zvečer.

Tem potom vabimo društvo Triglav št. 48 S. N. P. J. iz Barber-tona in sploh vse rojake iz bližnje in daljne okolice, da se naše zabave odedeže.

Za dobro pijačo in okusen prigrizek bo preskrbljeno. Igral bo de slovenska godba.

Člane našega društva še posebej opozarjam, da se veselice zanesljivo vdeležijo. Kdor se ne vdeleži, plača \$1.00 v društveno blagajno. Izvzeti so le bolniki in oddaljeni člani. Bratski pozdrav!

John Ceglar, taj.

Hermine, Pa. (št. 2.)

Nedavno čital sem v neki številki G. N. nek članek, ki priporoča republikanske kandidate. Iz tega je razvidno, da taki listi niso bili še nikoli delavski, če tudi hočejo to svojim čitaljem dopovedati. V št. 216 istega lista čital sem tudi nekako vprašanje na delavce, kakšnega mnenja, da bodo po končani vojni, ali se bodo še dali izkoriščati krojanim mogotcem, ali se bodo uprli. Obsojati evropski militarizem, tukaj pa podpirati kapitalistične stranke, ki hočejo vpeljati enak ali še hujši militaristični sistem, kot je tam to pač ni dosledno.

Rojaki, naročite se na prave delavske liste, ki niso delavski samo pa imenu, ampak po vsebini. Iz teh listov boste sprevideli, kje je vaše mesto v letošnji volilni borbi. Naročajte se na dnevnik Prosveta.

Ker sem že ravno pri pisanju, hočem še izraziti svoje mnenje glede nasvetov dr. Delavee št. 8 S. N. P. J., glede deficita v jednotnem bolniškem skladu. Po pravi liš S. N. P. J. smo vsi člani enakopravni in vsi smo se pri vstopu zavezali podpirati drug drugega. Popolnoma sem prepričan, da če bi naša jednotna ne bila ustanovljena na temelju centralizacije, ne bi bila nikdar tako napredovala, kakor je. Bližamo se številu 15 tisoč članov, kar ne more pokazati nobena druga slov. podp. organizacija. Ne cepiti, ampak združevati je naš cilj in napredek nam je zagotovljen le v združitvi. V tem oziru imamo neštevilno primer povsodi, ne samo pri slov. podp. organizacijah in vse potrjuje, pravilo, da le v združitvi je moč in napredek.

Anton Kodrič.

West Newton, Pa.

Socialistični klub št. 32. J. S. Z. v West Newton-Collinsburgh, Pa., priredi v soboto dne 14. oktobra plesno veselico in vinsko trgatve. Veselica se vrši v dvorani Teodor Kotiča. Pričetek ob sedmi uri zvečer. Od sedme do osme ure vrše se govori, od osme ure naprej pa bo vinska trgatve in ples. Čisti dobiček veselice je namenjen za volilno kampanjo. Da se razumemo: Dobiček je namenjen za volilno kampanjo, ampak ne na način kot je v navadi pri kapitalističnih strankah. Tam se kupujejo cigare in vpijanljiva brozga, da se omami nezavedne volilec, da glasujejo za kapitaliste. Mi tega ne bomo storili, ampak nabavili si bomo socialistične literature, ki kaže pot v boljšo bodočnost človeške družbe, ki pa ne obljubnje ničesar nemogočega in nedosežnega. — Na svidenje torej 14. oktobra! Z socialističnim pozdravom

Jos. Zorko, tajnik kluba št. 32.

Imperial, Pa.

Malokedaj se kaj oglasimo iz naše naselbine, čeravno je veliko Slovencev tu. Z delom se ne moremo nič pohvaliti čeprav delamo vsak dan, ker je premogokop bolj voden, kot pa suh. Delo se lahko dobi če katerega veselil voda. — Društvo Prostost št. 106, SNPJ, je izgubilo mladega in dobrega člana Frank Miklančiča. Star je bil šele 23 let. Bolehal je 15 mesecev za jetiko, 11. avgusta nas je za vedno zapustil. Lahka naj mu bo tuja zemlja. Društvo Prostost mu je položilo na grob krasen venec. Hvala društvu sv. Jožefa št. 29, JSKJ, in podružnici sv. Barbare, št. 22, katerih člani so se

v obilnem številu udeležili pogreba z zastavami.

Hvala društvom za pomoč pri otvoritvi Slovenskega Narodnega Doma. 4. septembra t. l.

Posebna hvala gre vsem društvom, ki so se vdeležila slavnosti otvoritve "Slov. Nar. Doma" in nam pomagala do lepšega vspeha. Vdeležila so se sledeča društva: Društvo S. N. P. J. šte. 265, 36, 145, 245, 88, 166 in 172. Podružnice sv. Barbare šte. 2, 3, 165, 305 in 176. Društva J. S. K. J. šte. 29 in 99.

Društva I. K. S. P. čisto 487 in 579.

Društvo S. D. P. Z. št. 60 in društvo Moose št. 709.

Društva, ki se slavnosti niso mogla vdeležiti so darovala:

Dr. št. 87. S. N. P. J. \$10.00
dr. št. 33 S. N. P. J. 5.00
dr. št. 165 S. N. P. J. 5.00

Društvo št. 89 S. N. P. J. se je v polnem številu vdeležilo in darovalo krasno sliko v spomin na otvoritev doma. Hvala za njihov trud in naklonjenost!

Društvo šte. 138 S. N. P. J. se je korporativno udeležilo z svojo domačo slovensko godbo. Hvala vam sodebiti od št. 138. Sploh iskrena hvala vsem posameznikom in vsem društvom, ki so se vdeležila, pa naj so že tu imenovani ali ne. Društvo Prostost vam je hvaležno in vam bo ob podobnih prilikah skušalo povrniti. Hvala tudi vsem govornikom posebno še br. Jakob Miklavčiču iz Willoek, kteregeja ni zadržala precejšnja oddaljenost.

Skupni dohodki so znašali \$1.683.75, stroškov je bilo 973.32, ostane torej čistega dobička \$710 in 43 centov.

(Opomba: Kdor ima št. 101 za srečkanje ure, naj se oglasi tajniku.)

Odbor društva Prostost šte. 106 S. N. P. J.

Smithdale, Pa.

Marsikdo, ki ne čita društvenega imenika, niti ne ve, da se v zgoraj imenovani naselbini nahaja društvo S. N. P. J. Dasiravno društvo šele malo časa obstoji, vendar lahko zasnamuje lep napredek. Ne toliko v naraščanju članstva, dasiravno je živahna fluktuacija, kakor v finančnem ozirom lokalne blagajne.

Serijski piknikov in drugih zabav bavili vse društvene potrebe nam je pripomogla, da smo si niti in poleg tega nam je še ostala okrogla svota \$80.00 v blagajni. Vsekakor lep uspeh v prvem letu našega obstanka. Seveda gre v tem oziru vsa hvala zavednemu članstvu, ki je složno in vsakem ozirom, posebno pa še cenjenim soprobratom bratskega društva št. 64 v Collinsburgh in West Newton, Pa., ki so nas vselej, pri vsaki priliki krepko podpirali. Hvala vsem na tem mestu!

Sedaj pa kakor se čuje, nas hoče presenetiti socialistični klub v Collinsburgh, z neko, v tem kraju čisto novo veselico, namreč: vinskotrgatvijo! To bo zopet nekaj! Pomislite, v dvorani med zvoki lepe godbe, se bo trgalo grozdje, oranče, kruške, jabolke in kaj vem kaj še vse! Seveda bo grozdje, kogar bodo zasačili viničarji ali brbke viničarske tudi kisló, ali to se bo dalo z malim kakšnim vse poravnati. Je še mnogo drugih stvari, ki imajo priti na dnevni red, kar pa odbor skrbno prikriva, ker hoče občinstvo iznenađiti.

Kolikor mi je znano, ima nastopiti med drugim tudi govornik, kedo ni znano. Vsekakor zanimiv spored in gotovo bo vsakemu žal, kdor se ne bo udeležil tega telesnega in duševnega užitka. Kadar bom kaj več zvedel o tem, bom že sporočil.

Koleraba de Kastrola.

iz države Kansas.

Zapisnik

zastave seje združenih društev S. N. P. J. v državi Kansas, ki se je vršila dne 3. septembra t. l. pod predsedstvom John-a Bedene v Frontenac, Kans.

Čitajo se imena odbornikov navzoči so vsi razen tajnika Franka Vegelj.

Zastopniki so navzoči sledeči: Ignac Korošec, št. 9, Frank Hribar, št. 19, Tomaž Kokšič, št. 27, John Masser, št. 30, John Hribar, št. 35, Josef Perhne, št. 65, Tomaž Vovk, št. 72, Simon Repovš, št. 76, Julius Pirnat, št. 92, prispeva \$2.35, 164 (?), 187 (?), John Suler, št. 206, prispeva 70c, Frank Krabonja, št. 225, John Kogovšek, št. 235.

Z pregledovanje knjig so izvojeali: Julius Pirnat, Frank Hribar in Anton Tomšič.

Poročilo pregledovalcev knjig se vzame na znanje.

Zapisnik sprejet kakor je čitan. Zastopniki nimajo posebnega poročati.

Poročilo novega tajnika Ant. Suler se vzame na znanje.

Poročilo blagajnika se sprejme. Sprejme se društvo št. 281 pod združeno zastavo, katero je zastopal Jakob Selak in prispeval \$1.70.

Predlog stavljen in podpiran, da se za zastavo v popravilo, v kolikor je to potrebno in sicer preskrbi brat zastavoskrbnik.

Bratu zastavo-oskrbniku se da nagrada \$5.00, ker je točno oskrboval zastavo.

Na razpravo pride list "Prosveta" in se sklene, da vsi zastopniki apelirajo pri svojih društvi in agitirajo, da se čim več naročnikov članov in nečlanov dobi. Zastavna seja združenih društev S. N. P. J. v državi Kansas, se ne zavzema za potovalne zastopnike pač pa naj vsako društvo izvoli agitatorja za list "Prosveta".

Nato se seja zaključí.

John Bedene, preds.
John Repovš, zapisnikar.

Chicago, Ill.

Iz urada dr. Narodni Vitezi, št. 39, S. N. P. J.

Na redni mesečni seji dne 3. sep. je bilo sklenjeno, da plača vsaki član 25 centov v društvo blagajno za mesec oktober, november in december, toraj 3 mesece. Nadalje apeliramo na člane, da še bolj redno vdeležujejo mesečnim sej, ker imamo vedno sklepati kaj važnega, kar je v društveno in našo lastno korist.

Nadalje opozarjam bolniške obiskovalce, da so bolj točni pri obiskovanju bolnikov. Ko dobi član dopisnico za obiskati bolnika, naj to stori ob času, ki mu ga tajnik določi. Ako predolgo čaka, pride ta skupaj z drugim obiskovalcem, kteregeja tajnik za njim pošlje. Nadalje opozarjam bol. obiskovalce, da vsaki ko obišče bolnika, natančno spolni drugo polovico o stanju bolnika in jo pošlje tajniku. Dosedaj se je to le malokdaj zgodilo.

Vsak bolniški obiskovalec naj se vdeleži seje in poroča o stanju bolnika čisto nepristransko, ne pa po prijateljsko. Slišal sem, člane, kateri je obiskal bolnika: ko je eden član vprašal drugega "Kaj boš poročal na seji, da je bolan ali ne?" "Kaj bom poročal? Saj veš, da je moj prijatelj!"

To ni pravilno, to se pravi samega sebe in druge izkoriščati. Nadalje opozarjam nekatere člane, da bolj redno plačujejo assesmente, da ne bodo vedno v listu suspendirani. "Suspendiran" — "zopet sprejet", to je vedno ena in ista pesem. Najpoprej se pa zgodi nesreča kadar človek nima vse v redu. Toraj plačujte redno svoje assesmente, ker to je v korist posameznika, kakor tudi društva in jednote. Tajniku pa je delo zelo olajšano.

Z bratskim pozdravom
Anton Zgone,
1418 So. Keeler Ave.

OPOMIN.

Prosim vse one, ki kaj dolgujejo, da mi poravnajo svoj dolg v najkrajšem času; ako ne, sem sicer primoran v prihodnjic dati njih imena v javnost, da jih bo vsa javnost poznala. Vsak ima svoje rad in tako tudi jaz.

Frank Selišnik,
P. O. Box 434, Chisholm, Minn.
94—95

Priporočam.

svoje gostilno v obisk vsem Slovencev in Hrvatov v okolici Youngstown, O. Kadar potujete skozi mesto ali po opravlku, se oglasite pri meni. Imam raznovrstne dobre pijače, sveže pivo brinjevec, slivovce, visky, smotke itd.
Josef Cigole, E. 397 Federal St. Youngstown, O.

ROBERT W. LAYER

ARCHITECT
118 N. La Salle St., Chicago,

ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slovencev za izdelovanje stavbinskih načrtov.
Tel. Franklin 5501
TEL. NA DOMU AUSTIN 85003

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904
Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: John Vogrič, box 214, LaSalle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovš, R. F. D. 4, b. 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9469 Ewing ave. S. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telephone Lawndale 4635.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADEBNI ODSEK:

Jože Ambrožič, 351 box, Canonburg, Pa.
Paul Berger, 741—1st St., La Salle, Ill.
F. S. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrast, 811 95th Ave., New Duluth, Minn.
Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Jože Radišek, 679 box, Smithon, Pa.
Rudolf Pieteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Albina Hočevar, 18 Beard ave., Detroit, Mich.

UREDNIK "PROSVETA"

Jože Zavertnik, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

F. J. Keß, M. D., 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odseka Jože Ambrožiču.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odseka, A. Hrastu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Prosveto", izvemšji spremembe naslovov uradnikov krajevnih društev pa "Prosveti", 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Osvobojen soprog.

Mož od plučne bolezni in žena od petnajst letne želodčne bolezni osvobojena.

H. H. von Schlick, slavnoznanstveni naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnim v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vnil zdravje, cele kupe zahvalnih pisem. Naša rojakinja Josipa Ladanji, 401—E. Oike St., Clarksburug, W. Va. nam je pisala sledeče: "Pošljite mi takoj še en zavoj vašega čudotvornega Bolgar-

skega Krvnega Čaja, ker nam ga je ravno pred nekaj dnevi zmanjkalo in zdi se nam vedno, da nam nekaj pri hiši manjka. Mojega soproga je rešilplučne bolezni in mene pa od 15 letne želodčne bolezni."
En velik zavoj Bolgarskega Čaja, ki traja 5 mesecev. Vam pošlje za 1 dolar kamorkoli, v Canado za \$1.12.

Marvel Products Co.

8 MARVEL BLDG. PITTSBURGH, PA.

Pripomba. Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10 več.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI.

Mi pošiljamo denar vašim prijateljem v staro domovino po najnižjih cenah.

Plačujemo 4 odstotno obrest na bančne vloge.

Močna, Konzervativna in Napredna Institucija.

Gotovo vi rabite pisalni stroj

in vi to samo dobro znate—in vi bi si tudi kupili enega, ako bi le gotovo vedeli,

da dobite prvi in dober stroj

in za primerno ceno

na lahke obroke

Tukaj je najnovejši pisalni stroj

REMINGTON JUNIOR

To je prava mala igračka z imenom Remington za delo, vrste, v vsem razun teže in velikosti.

Prodaja se po \$50.—cena nizka kot še nikdar prej, za popolnoma prve vrste pisalni stroj.

Pošljemo ga vam deset dni na poskušnjo, na vse kraje 150 milj daljave od bližnjega Remington urada—s pogojem, da ga vrnete, ako se ne odločite obrniti ga. Torej na vsak način vi se popolnoma prepričate, kaj boste dobili, še predno se prav odločite kupiti. Ako se vam dopade, lahko si ga kupite na obroke \$5, takoj in \$5, mesečno. Torej tu imate priliko, stroj, cena, odplačevanje, vse tri stvari v enem. In vse to brez, da nam pošljite ta le kupon.

Remington Typewriter Company, Inc. (Incorporated) New York.

327 Broadway, New York.

Posljite nam ta kupon še danes

"Prosveta"

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Izbaje dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Cena glasilov po dogovoru. Recepti se ne
vratajo.

Narodna: Zedinjena država (Ivan Chi-
cago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta
in \$0.50 na tri mesece; Chicago in Illinois
\$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.12 na tri
mesece.

Naslov na vas, kar ima stih s letom:
"PROSVETA"

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National
Benefit Society

Issued daily except Sundays and Holidays
OWNED BY SLOVENSIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

Advertising rates on agreement

Subscriptions: United States (except Chi-
cago) and Canada \$3 per year; Chicago and
foreign countries, \$4.50 per year.

Address:
"PROSVETA"
3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Razgledl.

Nihče ne more tajiti, da niso pekovski magnetni dobri matemati.

Neki zakotni listič v Clevelandu dokazuje v dolgi in široki koloni, da trpi na krvavem pomankanju reklame.

Angleški cenzor ki tako rad odpira ameriška pisma, bo nekega lepega dne naletel na rogača v zalepki, kateri ga bo ščepnil za nos.

Medalje, ki jih je dobilo mesto Verdun, bodo lepo spravili v železno skrinjo, za toliko časa, dokler ne pomeha treskanje granat v bližini.

Trdi premog \$9 tona! Čikažani bodo skoraj želeli, da se vrnejo prijazni dnevi meseca julija s 115 gradit toplote — ali saj ohranili jim bodo blag spomin.

Sotrudnik nam svetuje, da prinesemo na čelu "Prosvete" besede: **Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.** Oklanjamo nasvet! We know better!

Iz italijanskega vojnega poročila: "Avstrijski letalci so metali bombe na San Pietro (av. Petra). Če je to res, da Avstriji bombardirajo sv. Petra, potem bo v nebesih kmalu kakor na — Grškem.

Dane se nekam obotavljajo v kupijski zadevi v Ameriko glede Zapadnoindijskih otokov. Kdo bi jim zametil! Danei menda še niso pozabili, da je nekoč bil Amerikanec — dr. Cook njih gost!

Da, da — "Prosveta" raste in se širi! S. N. P. J. raste in raste in je že nekaj časa največja slovenska podporniška organizacija v Ameriki! To je, kar boli sovražnike naše jednote in napredka sploh. Ali počakajte — što još bude!

Nekaj se čuje, da bodo cestni roparji v Chicagi obesili staro roparsko obrt na kljuko in odprli privatne banke. Privatnobankirski rop je varen, zakonit in — kar je glavno — revolver je nepotreben, razen če se pridodi toliko "suckerjev", da ni za nje prostora v banki.

Konvencija J. S. K. J. v Evelethu je sklenila s 40 glasovi proti 32, da jednota še obdrži ime "katoliška". Častna manjšina! Pred tremi leti se še sploh ni glasovalo o tem. In društvo sv. Barbare je s svojo konvencijo začrtalo nov korak k napredku. Pa da se ne giblje! Giblje se, giblje, bratje!

Čikaški denarni aristokratje (milijonarji in manjša bogataška zverina) se pritožujejo, da ni dovolj kuharic na razpolago. Aha, zdaj jih imamo! Aristokratje so že večkrat očitali delavcem, da je draginja živl zato na svetu, ker delavec preveč jedo. In zdaj jim lahko vrnemo. Kuharice postajajo redke zato, ker bogataški preveč kuhajo in žo!

Karijera avstrijskega klečepalca nima bak z rožicami postlativ tal v Ameriki. Avstrijska krona je sicer velika kot mlinsko kolo v Avstriji, toda v Ameriki bi komaj zadostovala za pasji luhbolj plebejske vrste. Zato pa menda preseda večno pogrevanje

kajzerskega slavopetja tudi neke- mu črnožoltemu popu v Clevelandu, kateri je zgrešil svoj pravi poklic. Ta pop bi bil rad velik, da bi ga videla in slišala vsa Amerika — v resnici je pa majhen kot avstrijska kronica in še v Clevelandu ga je treba iskati s "kukarjem" pl. Gajžle!

Po njih dolih jih sodite.

Stavka je v velikem mestu in v velikem podjetju. Družba najame klateže in stavkokaze, da stavkarjem "dokaže," da lahko vzdrži obrat. Pri sprejemanju stavkokazev družba ne gleda na njih zmožnosti. Pri nji odloči le število stavkokazev, ne pa njih zmožnosti. Ko družba misli, da ima zadostno število stavkokazev, prične z obratom. Stavkokazi so neizurjeni in mogoče še nikdar v svojem življenju niso delali v tem pokliu. To nič ne šteje, družba se na to ne ozira, četudi je vsled stavkokaškega dela v nevarnosti življenje drugih ljudi, ki niso s stavko v zvezi.

N. pr. v velikem mestu zastavkajo cestnoželezniški uslužbeneci. Družba hoče dokazati, da kljub stavki lahko vzdržuje promet, in najame stavkokaze. Tem stavkokazem, ki se navadno niso nikdar vozili z ulično železnico, če niso plačali nikla, je izročena varnost potnikov in pasantov, voznikov in avtomobilistov na cestah. Dogodi se nesreča vsled nesposobnosti stavkokaza. Nekaj ljudi, potnikov ali pasantov, je vbitih, nad en tucat ranjenih.

Po mestu gre od ust do ust govoric, da se je zgodila velika nezgoda, pri kateri je nekaj oseb izgubilo življenje in čedno število je bilo ranjenih. Ljudje kupujejo časnike, da bi izvedeli podrobnosti o nesreči. Na stojnicah so naprodaj le kapitalistični časniki, ki s kričavimi napisi opozarjajo pasante na dnevne dogodke. Ljudje sežejo po časnikih, ker so slišali o nezgodi. Iščejo na prvi strani, na drugi, tretji itd., nikjer nič. Že hočejo vreči časnik od sebe, pa najdejo tam neke zadaj par vrstice o nezgodi. Še teh par vrstic je tako zasukanih, kot da so ljudje sami tiščali pod voz ulične železnice, potniki so pa vsled nastale panike po tresku po lastni krivdi ponesrečili.

Drugi dan je šel prožni obhodnik, seveda stavkokaz, zvest suženj družbe pregledovat prog. Proga gre pod reko. Tukaj je zelo nevarno mesto. Stavkokaz npenja svoje oči in res najde kos — baklje, ki jo je vrzel od sebe mestni stavbinski nadzornik, ko je dokončal preiskavo v predoru. S strahom ogleduje stavkokaz kos baklje, kolena se mu šibe, oči izbulijo, na čelo mu stopi mrzel znoj. Končno se ojuanači, previdno prime kos baklje, ga ogleduje in končno vzdihne: "Ah, saj sem vedel, da je dinamit."

Previdno nese kos baklje v remizo in ves zasopjen pripoveduje, kaj je našel. Na licu mesta pridejo družbini izvedenci, vohajo in ogledujejo kos baklje in končno ga svečano proglase za dinamit posebne vrste, ki ga redko kdaj rabijo v mestu, a ki s strahovitim učinkom eksplozira.

Ljudje vrve po ulici. Na stojnicah so na prodaj kapitalistični časniki in z velikimi napisi vabijo ljudstvo, da seže po njih. "Dinamitni napad na cestnoželeznico!" "Odkrita zarota dinamitarov!" "Stražkarji z dinamitom ugrožajo občinstvo!" se vrste napisi na kapitalističnih dnevnikih. Občinstvo hlavno seže po časnikih, vsakdo je radoveden, kaj se je zgodilo, ljudje se pulijo za liste.

Še preden je šel list v tiskarski stroj, so strokovnjaki dognali, da so o dinamitu ne more govoriti, ker je najdena palčica navadna baklja, ki se lahko vrže v ogenj in ne bo drugega učinka kot da zgori z velikim plamenom.

Občinstvo čita o velikih zaroti strajkarjev, o satanski nakani ljudi, ki ne sodijo drugam kot na električni stol ali na vešala. Na drobnih je popisano, kako je junaki stavkokaz našel "dinamit" in je tvegaj svoje lastno življenje, ko ga je odstranil. Potem sledi sodba družbinih izvedencev, ki so edini, da je palčica dinamit najhujše vrste. Niti besedice ni v listu, da je najdeni dinamit navaden in nedolžen kosček baklje. Konec vesti je še dolano, da je policija je aretirala nekaj nevarnih dinamitarov, drugim je pa menda preseda večno pogrevanje

Prizor iz angleške fronte severno od reke Somme na Francoskem. Zemljevid pokazuje angleško bojno črto, kakršna je bila pred enim mesecem.

članek, ki s plamtečimi besedami pozivlje vse "miroljubne" meščane v boj proti nevarnim štrajkarjem, ki ugrožajo življenje mirnih ljudi z dinamitom.

Drugi dan ljudstvo zopet kupuje časnike, da izve natančnejše podrobnosti o strašni zaroti, a o dinamitu, zarotnikih in dinamitarjih ni besedice v njem.

Tako dela kapitalistično časopisje za kapitaliste ob času stavke in učinkuje na javno mnenje.

Kapitalistično časopisje je pripravljeno ob času stavke vedno napasti delavce, podtakniti jim dejanja, ki jih niso storili, oblatiti in ogrditi jih kot nevarne ljudi, pred katerimi so varni drugi ljudje, če se jih posadi za jetniško zidovje.

Ali naj delavstvo tako časopisje podpira s tem, da ga kupuje in čita?

Piše Gregor Korobač, pl. Gajžla.

Na fronto iti je dandanes zelo moderno, neke vrste šport. Ne le cesarji, kralji, kraljiški in enake zverine gredo na fronto, tudi nezne kraljice, dvorski norci, časniški poročevalci in podobna svotaj si gre ogledovat zakope. Seveda ostanejo v primerini dištanici, tako nekako, kot kovači na luni od soluce. Hm, sem si mislil, če gre vse, zakaj bi pa specialni reporter Prosvete ne šel! Veter je bil ugoden in razigrane volje zakrmaril sem jo z mojimi lufršifom čez Atlantik.

Najprej sem šel pozdravit Žani Bula in ga ob enem vprašal če ima kaj moje pošte. Rekel mi je, da jo ima en koš, pa da se zdaj ne vtegne badrati s tem. Ko bo fajt končan, pobral bo stare znanke s pisem, un kar mi pošlje vso pošto na enkrat. Kadar ima čas, zbira namreč stare pisemske znanke, katerih ima že celo skladalnico, ampak zdaj ne vtegne. Zablbel se je, da se bo vojskoval, dokler bo še kak ruski in francoski vojak živ. General Joffre in car hatjniška sta nekaj časa sama zbirala slavo, prav kot Žani Bul poštnje znanke, nazadnje sta jo postala pa tudi sata, kot vsake dobre stvari. Dogovorila sta se in sklenila nekaj slave pustiti tudi Johnu Bullu v Belgiji, v severni Franciji in v Macedoniji bile so

dolge vrste strelskih jarkov, ktere je bilo treba napolniti z kanonenfutrom. Sta pa dejala: "let George do it!" In angleški George jima že zaradi zamere ni mogel odreči in tako se končno tudi podaniki Žani Bula fajtajo za domovino pa žanjejo slavo, da bodo kmalu vsi kozoleci premajhni.

Francozom ni nič za reči: Živeli so že toliko časa v republiki, (ki ni nastala po milosti božji) da vedo kaj je vredna svoboda in jo znajo tudi braniti. To kaže Verdun, kjer še vedno vihra francoska trobojnica in kjer še vedno odmeva marzeljeza.

Na italijanski fronti sem dolgo študiral, kako da gospodje Makapnarji ne zlezejo za Avstrijaki v hribe, dasi jih slednji vedno vabijo: "V hrihrib se dela dan, v hrihrib žari, bratje le vna na plan, na vrh planin!" Pozneje sem se domislil, da so Lah pravzaprav zelo smart, ker se ne daje izvabiti sirenskim glasovom ven iz solčne Gorice. Kaj pa naj delajo zdajle na zimo v tistih zasneženih gorah? Ali ni boljše na furlanski planjavah in v prijaznih Brdih grozde, fige in breskve obirati pa v Gorici kostanj zobati in novo vino se preša vsenaokrog.

Grška še ni v vojni, ampak vojna je v Grški. To se nekako tako razume, kot bi dejal: "Ta človek sicer ni bolan, ampak bolezen je v njem!" Bogovi na gori Olimp so se gotovo najedli mišnice, ki je bila pripravljena za šeurke in podgane in vsi pospali. Ker sicer bi pač ne pripustili, da skoro cela Evropa pa še del Avstralije, Azije, Afrike in Amerike prevrača kozolece na posvečenih grških tleh. V nesrečni deželi, bivši domovini nesmrtnih bogov, prišlo je že tako daleč, da že nihče eksalencea minister noče več biti. Prošijo jih, kot smo včas pri nas doma kopače. Zdaj še kralj naj jim kvita, potem pa good by Helenija! Kje bi potem drugega dobili? Rred časom je Nemčija vso Evropo zakladala s princei, kralji in kraljički. Kjer so kakšnega rabili, so se kar v Nemčijo obrnili zanj. Tam jih je bilo za svinje futrati. Zdaj je pa druga. Iz Nemčije jih je ba je zadnji čas odšlo kar osem preko Karanovga broda v Večna Lovišča, zaradi vojne nepokoja, kajpak. Ubogi Grki! Samo, da bi jim le kralj ne kvital!

Ob spodnjem teku Donave, gode se čudne reči. Rumunska Zvitorepka je planila s tako požrešnostjo na madžarske putke in punane, da je pozabila zapreti zadnja vrata svojega brloga in od tam se je v izbo pritihotapil bodečbulgarski jež. Zdaj ga pa ima za pečjo, kakor žena tistega moža, "ki je hušji kot koprival!" Nektari so mi pravili, da je bil prizor za bogove, ko sta se sprijela stari, plešasti avstrijski Prohaska pa rumunski Nande. Prvemu je že kar sapa pohajala, ko je prišel Nande bulgarski okoli in s svojim dolgim nosom sunil Nandeta rumunskega v hrbet, da je kar jek-

nil. Mi je bilo res žal, da nisem sam videl.

Z rumunske fronte podal sem se na Slovensko. V Ljubljani sem malo postrani namežiknil Prešernovi muzi (bal sem se, da bi me škoč videl in me obdolžil veleizdaje) potem pa sem se naslonil na spomenik in poslušal govorenje mimogredočih, češ tako človek še najlozje kaj zve. Še nisem bil tam prislonec cele pol ure, pa mi je kar slabo prihajalo, ker ždelo se mi je, da ne slišim ničesar kot same kletvine. Jaz, terejalaki kakor sem, sem kar omedleval. K sreči sem imel frakelj žegnane vode pri sebi in s to sem se nekoliko pokraftal. Vsaka tretja beseda ki sem jo slišal, bila je: "hadič, hadič" itd. Malo čudno se mi je zdelo, kako da se v slovensčini zdaj tako spela ime podanikov njegovega veličanstva Belcebuba, ali misli sem si pač, saj se jezik in slovnica itak vedno spreminjata. Koliko hitreje se jezik spreminja šele sedaj v vojnem času, ko je bila že nekaj v miru, začetkom vsacega šolskega leta druga slovnica. Vsak profesor in vsak učitelj je imel svojo, mi otroci pa tudi vsak svojo. — Slonim še enčas tam pri Prešernu, ko prikrevsata sem od fleckajnske cerkve dve stari ženičiji in zopet sem slišal pogovor: "Rus prihaja in hadič je v veliki nevarnosti, vsi pravijo tako." Prava reč, sem si mislil, če je ta črni bogasvarj v nevarnosti. Če bi ga prav vrag vzel, bi mu ne bilo nobene sile.

Pa ga ne bo, ker v koprivo ne trešči. Saj si še takrat ni nobenega parklja zlomil, mrha kosmata, ko ga je sveti Miha bacnil s take višine v peklensko brezdo. Napotim se doli v Zvezdo, ali kakor se po slovensko pravi v Šternale in tudi tam povsod kar sem slišal, bilo je od hadiča. Končno naštim na invalida sedečega pod kostanjem in ga vprašam, kaj imajo ilbačenca s hadičem. "Ej, mi pravi," ali ne veš da ga Rusi obstreljujejo in da ga bodo vsak čas vzeli?" "Koga, hadiča? Naj ga," pravim jaz. "O ti si malo šemast," pravir star soldat, "tu se ne govori od hadiča, ampak od Halieza v Galiciji." — Ej, da ste me videli s kakim potepenim pisdom sem šel! Nos pa, kot Nandeta Koburškega!

Nato grem doli za Ljubljaničo gledat če je kaj rakov, ko naenkrat zaslišim sem od šempeterskekosarne veselo godbo, vriskanje, vmes pa petje: "Regiment, regiment po cesti gre — — —" Ko je godba prenehala zadoneli so urnebesni: "tauglih, dragonar" itd. Jaz gledam od kod bodo prikorakali naši korenjaki fantje in kaj sem videl? Mesto procesije mladih fantov primarsiral je po cesti regiment psov! Vsi so bili okrancani in veselo so mahali z repi in repovi v zraku. Mene je kar dušilo začudenja in radovednosti. Končno se nisem mogel več premagovati, stopil sem v štacuno po

en frakelj jeruša in vprašal brez-zobozo Marjano, kakšen praznik imajo danes gospodje pesi, saj pa-saji dnevi so vendar že minuli. "Oh gspud, nabor je, štelunga je, ali se ne veste tega," začudi se ženica. "Najprej so šli na štelungo do šestdesetega leta; štelunga je bilo vse in navdušenje je velikansko. Nato so šli konji in kobile. Zopet je bilo vse potrjeno in poklicano na fronto. Na celem Kranjskem ne dobite konja, razen v ringišpilu in pa v cerkvi svetega Jurija. Za konji so mobilizirali kra-ve, junce in prašiče in zdaj so a cesarskim patentom poklicani na fronto vsi Pudeljni, Šekeljni, Fajdoti in Sultani. Meni se zdi to čisto pravilno, ker če je vse drugo poklicano, da preliva kri za vero, dom, cesarja, zakaj bi ne bili psi." "Kaj pa bodo prihodnji mobilizirali," vprašam zgovorno Marjano. "Ne vem," pravi ta, "mislim, da mačke in peteline, to bo potem vse in domovina mora biti rešena." — V tem mi pismo- noša prinese brezlično brzovjavo iz El Paso, Tex., s katero mi general Funston poroča, da je bandit Villa zopet enkrat od smrti vstal in da rabijo časniške poročevalce na mehiški fronti. Poslovil sem se torej od prijazne Marjane, sedel na lufršif in poletel nazaj proti deželi svobode. Medpotoma pa sem premišljeval, kteri general bo pač tako srečen, da bo poveljeval diviziji pasjejavcev, ki je baže zadnje upanje naše premile Avstrije. Domislil sem se kako bo praktično, ker padlih pasjih vojakov ne bo treba pokopavati, ampak jih bodo lahko kar na licu mesta porabili za ase-klo-base. Tudi to mi je prišlo na misel, kaka briljantna bodočnost čaka tiste nadute nemške častnike, ki so nas svoječasnno klicali z ljubeznivim imenom windische Hunde. Vsak bo lahko poveljeval bataljonu pravih kosmatih psov, rekrutiranih na Slovenskem in nazival svoje repate podrejene z njihovim imenom: windische Hunde.

Mrzlo septembersko jutro me je pozdravilo, ko sem prifrčal v Chicago. Že sem se bližal Cicero, ko mi je naenkrat motor na mojem lufršifu zamrznil. Zapri sem tore oboleli lufršif v Krzetov kurnik, poklical padarja, sam pa se peš napotil domu v Cicero. V koloniji živizgajsočih žab med Cicero in Chicago, kjer sem bil še vselej pozdravljen z urnebesnim živizgajrijem, vladala je tisto jutro grobna tihota. Stopil sem v Meyerjev saloon tam na vogalu in vprašal, če imajo v žabji republiki kako dvorno žalovanje, da je vse tako tiho. "O ne," nasmeje se barten-der, "žalovanja ni nobenega, ampak to tihota je povzročil zgodnji septemberski mraz; žabjim umetnicam so namreč vse živize zamrznilo. — Ker tudi mene v prste zebe, ne morem več pisati, pa naj bo dovolj za danes.

SLOVENSKE VESTI.

Chicago, Ill. Opozarjamo še enkrat Slovence v Chicagi in okoli- ci na narodno igro "Lepa Vida," katero priredi mladeniški sam- podp. društva "Danica," v nede- ljo dne 24. sept. v Narodni dvorani, na 18. cesti in Racine Ave. Za- četek ob dveh popoldne. Po igri prosta zabava in ples. Vstopnina 25 in 50c.

Strah pred taščo.

Mlada farmarska deklica molz- la je kravo na travniku. Mestni šport pride po cesti mimo in ra- dovedno opazuje deklico, ki se ukvarja z molžo. V tem pribelja po livadi razjarjen bik in ugled- davši deklico, zakadi se z nastav- ljenimi rogni proti njej. Fant gledajoč preko ograje, zavpije deklici naj beži, a ona se za sva- rilo niti ne zmeni. Ko je bil bik še kakih deset korakov oddaljen, se naenkrat vstavi, plašno zarežni in z silno naglico odgalopira v najoddaljenejši kot travnika. Ko se dežko pri ograji nekoliko o- pomore od strahu, vpraša mlado farmarico, kako da se bika nič ni bala in zakaj je bik tako prestra- šen zbežal. "O", pravi deklica, "pri tej kravi sem popolnoma verna pred bikom, ona je namreč najgora tašča!"

VSAK dober član Slovenske Narodne Podporne Jednote je naročnik "Prosvete".

"PROSVETA" prinaša spletno vesti, zanimive število in lepo povesti vsak dan, se samo ob srečih. Naročite se!

Evropska vojna in ve- sti iz inozemstva.

(Nadaljevanje iz prve strani)

proti Monastiru (Bitolj) v veli-
kem neredu.—Položaj ob Strumi
je neizpremenjen.

Rusi in Rumunci za "Trajanno- vim zidom."

Berlin 19. sept.—Po nepresta-
nem umikanju, ki je trajalo tri
dni, pred našo zavezno armado,
so se Rusi in Rumunci končno u-
stavili na prej pripravljene ob-
rambi črti, ki leži približno od
Babover do Tuzle.

Bukarešt, 19. sept.—V Dobrud-
ži so se vršili večeraj topniški dvo-
boji. Južno od Kobadina je ba-
terija ruskih mortarjev zadušila
sovražno težko artilerijo.

Kako je na Sedmograškem?

Berlin, 19. sept.—Bojne opera-
cije na Sedmograškem so za nas
ugodne.
Bukarešt, 19. sept.—Na sever-
ni in severozapadni fronti ni bi-
lo posebno važnih dogodov. Juž-
no od Sibije (Hermašt) smo na-
šli 40 Avstrijcev in vplenili dve
strojni puški. V dolini Streitel so
bili sredi boji.

Ofenziva ob Somi.

Pariz, 19. sept.—Severno od So-
me smo osvojili vozel nemških
železnih cestov dvesto metrov daleč od
Comblesa. Pri tej operaciji smo
ujeli 50 Nemecev. V okoliščih bet-
onske ceste se vrši ljuta kano-
nada. Južno od Some se je vrši-
la vroča bitka v Deniecourtu. Na-
ša infanterija je okupirala vas v
celosti do zadnje utrdbne in kilo-
meter ozemlja proti jugu v smeri
proti Ablancourtu. Istočasno so
naše čete zasedle železniški vo-
zel od Horgaya in pregnale so-
vražnika iz treh gozdov južnoiz-
točno od Deniecourta; obenem
smo raztegnili pozicije z osvojit-
vijo več železnih vozelov v južnozapa-
dni smeri. Številno neranjenih ujetni-
kov z dne 18. t. m. v tem okoliščju
znaša 1600 vstevši 25 častnikov.
V Sampaniji se je oglasila precej
močna nemška artilerija zapadno
od Soaina.—Na levem bregu Ma-
se (Verdun) smo osvojili nemški
železniški vozel na južnem slemenu hriba
La Mort Homme.

London, 19. sept.—Neprestano
deležje, ki traja zadnjih 24 ur,
ovira bojne operacije in vsled tega
je položaj neizpremenjen. V
okoliščju Richebourg — La Bouche
je oddelek naših čet napadel nem-
ški železniški vozel in se vrnil s strojno
puško in nekaj ujetniki.

Berlin, 19. sept.—Bitke na 46
kilometrov dolgi fronti od Thiep-
vala do Some so se končale ugod-
no za nas. Južno od Some smo
ostavili uničene pozicije med Bar-
leuxom in Vermadovillrom in
med Deniecourtom in Berny.
Pred Verdunom smo odbili sov-
ražni napad iztočno od Fleury.
Naši letalci so zrušili deset sov-
ražnih eroplanov.

Rusi ustavljeni pred Halšom.

Berlin, 19. sept.—Zapadno od
Zlote Lipe se vrši vroče bojeva-
nje. Turške čete se uspešno bra-
njajo. Sovražne čete, ki so prodr-
le v naše pozicije, so bile vržene
nazaj. Naši protinapadi na obeh
straneh Narajukve so se dobro ob-
nesli. Rusi jih niso mogli odbi-
ti in vsled tega so izgubili večji
del pozicij, ki so jih dobili zad-
njo soboto; vrhuteča smo ujeli
3500 Rusov in vplenili 16 stroj-
nih pušk. V Karpatih in dalje
proti severu so bili odbiti vsi ru-
ski napadi.

Petrograd, 19. sept.—Položaj je neizpremenjen.

Italijanska ofenziva.

Rim, 19. sept.—Avstrijci so
včeraj srdito napadali naše nove
pozicije na kraški planoti. Vsi
njihovi napadi so bili odbiti s tež-
kimi izgubami in poleg tega smo
ujeli 300 mož. Na ostalih krajih
fronte so bile navadne artilerij-
ske demonstracije sovražnika, na
katere smo uspešno odgovarjali.
Zračni napadi na kraje v Assiagi,
Caroin in v dolini Cordevole niso
pravih dosti škode.

Dunaj, 19. sept.—Italijanska
tretna armada je včeraj ponovila
napade na vsi kraški fronti, toda
niha hbrabi bramboveci so jih od-
bili kakor zadnje štiri dni. Kjer-
koli je sovražnik prodril v naše
železniške voze, smo ga takoj prepodili s
protinapadom. Živahen artilerij-
ski ogenj se nadaljuje v vsem
okoliščju med Vipavo in Plavo. V
okoliščju Piemne smo ustavili po-
sošno prodiranje Italijanov.

Griška čaka.

Atene, 19. sept.—Minister-
ski predsednik Kalageropoulos je i-
mel včeraj konferenco s poslani-
ki ententnih držav. Konferenca
je trajala več ur, nato je pa imel
kabinet tajno sejo. "Pričakovati
je važnih dogodkov", brzojav-
ljajo poročevalci.

Novi predsednik je danes izja-
vil: "Novo ministerstvo se bo
držalo programa neutralnosti, ki
bo naklonjena, zelo naklonjena
zaveznikom."

Draginja in izgredi.

London, 19. sept.—Vesti iz Ge-
neve se glase, da se pojavljajo ne-
miri in izgredi na Dunaju zaradi
silne draginje. Govodina se pro-
daje po štiri krone funt in riž je
dve kroni funt. Med delavskimi
sloji vlada velika beda in neza-
dovoljnost.

Reuterjeva agentura javlja iz
Copenhagna: Nemško časopisje
poroča, da je bilo v Brunswicku
obsojenih 16 moških in žensk v
zapor od pet mesecev do enega le-
ta zaradi izgrediv meseca maja.
Obravnava je pričela, da so iz-
gredi trajali več dni in še le vo-
jajstvo je naredilo mir. Ljudstvo
je udrljo v prodajalnice in v imo-
vitejše privatne hiše za živčjem.
Izgredi so nastali vsled tega, ker
so oblasti zapovedale, da ljudje
ne smejo zavreči krompirjevih o-
hupkov, temveč jih morajo kuha-
ti in pojediti.

"DIRJAJOČE DREDNATKE" SO IZ AMERIKE.

Washington, 19. sept.—M. M.
Baker, predsednik Holt Manu-
facturing Co. v Peoriji, Ill., je izja-
vil danes, da so novi morilni stro-
ji v angleški armadi, ki so v so-
hoto podirali nemške utrdbne in
hiše na bojiščju ob Somi, izdelani
v tovarni njegove tvrdke. Ti stro-
ji so ameriška iznajdba in sicer
za kopanje jarkov in podiranje
skal in panjev v modernem polje-
delstvu. Več kot tisoč takih stro-
jev je prodala omenjena tvrdka
angleški vladi — je rekel Baker
— katerega jih je potem predelala
za porabo na bojiščju, to je ut-
dila z jeklenimi ploščami in obo-
žila s strojnimi puškami. Stroji,
ki jih je illinojska tvrdka prodala
Angliji, so tehtali po 13.000
funtov in so imeli 120 konjskih
sil. Največja važnost tega stroja
so kolesa, ki tečejo po pregibajo-
čih se tračnicah, ki so pritrjena
na kolesu. Kakor se obrača kolo,
tako padajo in se dvigajo kosi
tračnice, vsled česar je kolo vedno
na tračnici. Baker je dalje izja-
vil, da je stroj dovolj močan za
podiranje hiš in korakanje preko
jam, ki niso širše od tračnice, ka-
tera se drži kolesa.

London, 19. sept.—Tukaj jav-
lja, da je nova "dirjajoča trdn-
java" iznajdba lajtnanta Swin-
tona in majorja Sterna.

AMERIŠKO-MEHIŠKA MIRO- VNA KONFERENCA.

New London, 19. sept.—Danes
je prvič prišlo do besednega
spopada med komisarji obeh re-
publik. Mehiški komisarji so po-
novili svojo zahtevo, da se mora
odstraniti Pershing s svojo arma-
do iz Mehike. Amerikanci se od-
govorili, da se bodo zopet ponovi-
li obmejni napadi in masakerji,
ako ne bo močne ameriške straže
onkraj meje. Nato so rekli Mehi-
kanci, da bo Mehika že skrbela da
ne bo nevarnosti in eden Mehika-
nec je bridko potožil, da trpi
ponos Mehike, ker se Amerikanci
toliko vtikajo v njene notranje
zadeve.

"Ravno to je vaš križ", je od-
govoril ameriški komisar. "Vi i-
mate več ponosa kot pameti. Iz
samega ponosa nočete naše pomo-
či."
Mehikancee je pa rekel: "Kadar
nam hočejo Zedinjene države po-
magati, tedaj je za nas vedno sla-
bše. Nismo še pozabili, da ste nam
vzeli Californijo in Texas."

El Paso, 19. sept.—V sosed-
nem Juarezu je opažati veliko mi-
litaristično gibanje. Iz tega je
sklepiti, da so poveljniki garni-
zije dobili kako obvestilo glede
bližanja Ville, ki se nahaja nekje
severno od Chihuahua City. Ze-
lezniška zveza, ki je bila pretrga-
na dva dni, je zopet obnovljena
in danes so odšli prvi vlaki proti
jugu z močno stražo.

PRI SPREMEMBAH naslovov je vsaj traba omeniti poleg novega tudi stari naslov. Pišite imena krajev in ulic pravilno, kakor se pišejo v angleščini, in ne bo potem kakih nerodnosti na meji

Ameriške vesti.

(Nadaljevanje iz prve strani)

St. Louis, Mo., 19. septembra.
Tukajšnja policija je zelo pono-
na na svoje delo. Prijela je tatin-
sko družbo, pri kateri je našla se-
dem avtomobilov in osesdeset
zavojev platna, ki je bil ukraden
v krojaških delavnicah. Tatovi so
se posluževali avtomobilov, da
so izvrševali druge tatvine.
Aretirali so Fred Smitha, alias
Zierna, Sam Weismana Sam Laza-
riusa, Mike Weismana, James
Bernarda in Harry Harwooda. Vsi
so prosti pod poročtvom izvezni
Hariwooda in Smitha.

Denver, Colo., 19. septembra.

V zveznem okrajnem sodišču, ki
se nahaja v poštnem postlopu, je
odbor za farmarske posojilne ban-
ke pričel z zaslišavanjem. V dvo-
rani je nastal buren aplavz, ko je
farmer Van Kleek iz St. Louis
Valleyja dejal, da banke zahteva-
jo po 10 do 24 odstotkov obresti
od posojila. Povedal je, da far-
mari v St. Louis Valleyju že dva-
najst let z uspehom. Svet bi bil
mnogo boljše obdelan, če bi ban-
ke ne zahtevale tako visokih ob-
restí. Če se uvedejo zvezne farmar-
ske posojilnice, bo kmalu dru-
gih 600.000 akrov sveta v okraju
Alamosa kultiviranih.

George W. Norman, član od-
bora za farmarske posojilnice je
vprašal Van Kleeka, če res pla-
čujejo tako visoke obresti, in če
ima dokaze za svoje trditve.

Van Kleek je odgovoril, da jih
ima in če se ustanovi zvezna far-
marska posojilnica, bo v petih le-
tih drugih 600.000 akrov pod plu-
gom.

Pristopil je John Lennox iz Co-
lorada Springsa in pokazal je po-
godbo neke stavbinske in posojil-
ne družbe v Colorado Springsu,
v kateri se dolžnik zaveže, da bo
plačeval po 5% obresti na mesec
kar naraste na leto do 125% ob-
restí.

Van Kleek je odgovoril, da jih
ima in če se ustanovi zvezna far-
marska posojilnica, bo v petih le-
tih drugih 600.000 akrov pod plu-
gom.

Pompton Lake, N. J., 19. sept.

V tovarno Nemours, Povder Com-
pany je udarila strela in povzro-
čila eksplozijo. En delavec je vhit
in osem je ranjenih.

Wilmington, Del., 19. sept.

V tovarni za razstrelivo, lastnina
DuPont Company, je nastala raz-
strelba. Devetnajst delavcev je
dobilo hude opekline. Petnajst
delavcev so prepeljali v bolnišni-
co Delaware. Vzrok eksplozije je
neznano.

Jamestown, N. D., 19. sept.

Požar je uničil železniško kuril-
nico-Midland Continental železni-
ce. Uničene so tri lokomotive, en
tovorni voz in 400 ton premoga.

Seattle, Wash., 19. septembra.

V distriktu Snoqualmie divja goz-
dni požar, in če ne prične padati
dež, bo izguba velika. Prvi požar
divja v šumi North Bend Lumber
Company pri Edguieku. Drugi
požar prihaja po južni strugi re-
ke Snoqualmie. Tukaj gore veči-
na stari hlodi, pa ugrožena je tu-
di deviška šuma. Tretji požar so
odkrili v bližini Prestona, ki bo
postal nevaren, če veter naraste.

Raztreseni naseljniki bodo mora-
li opustiti boj proti požaru, če ne
pade dež. Pobrati bodo morali
najpotrebnejše in bežati, da si re-
šijo življenje.

Katalia, Alaska, 19. septembra.

V Carbon Creeku je naenkrat na-
rasla voda za 20 čevljev in po-
plavila nižji svet. Delavci, ki dela-
jo Aleska Anthracite železnico so
sedli na konje in bežali na višji
svet. Voda je pričela ravnokaro
hitro padati, kot je narasla.

Stanovniki v Kataliji niso mogli
takoj rešiti vprašanja, zakaj je
nastala hipna povodenj. Potem so
odkrili, da se je velik kos ledu od-
trgal od Martinovega ledenika in
padel v potok. Priplavali so še
drugi kosi ledu in nastal je jez iz
ledu, ki je zapri strugo. Ko se je
jez pričel tajati, si je voda napra-
vila struga in pridrela v veli-
ki množini v dolino, da je povzro-
čila hipno povodenj.

Seattle, Wash., 19. septembra.

Kupola, ki bo pokrivala stolpič,
v katerem bo največji teleskop na
svetu, bo kmalu dovršena. Zvez-
darna se nahaja v obližju Virto-
ria, B. C. in je poznana pod ime-
nom Dominion Observatory.

Novi teleskop je reflektirajoč
teleskop, v katerem zrealo nado-
meča leče. Reflektor (odsevalo)

meri dva in sedemdeset palcev v
premeru.

Stavka kuharjev.

Minneapolis, Minn., 19. sept.—
Tukaj so zastavkali kuharji v
mnogih restavracijah in klubih.
Stavkarji zahtevajo en dan po-
čitka v sedmih dneh.

Konvencija društva Barbare v Forest City, Pa.

9. septembra.

Po sprejetem zapisniku poroča
Frank Tauehar o potovanju v
Serauton. Na vprašanje Lekšeta
kakšna vprašanja se je stavilo od-
vetniku odgovori brat Karol Za-
lar, da se mu je stavilo ista vpra-
šanja, kakor odvetniku v Montro-
se. Tauehar želi, da bi se o tem se-
daj ne razpravljalo, dokler se ne
sprejme tozadevne pravne izjave
od omenjenih odvetnikov. Tau-
char zasede predsedniško mesto,
in želi vedeti, ako ima kak odbor
poročati. Bognar od odbora za
pregledovanje knjig, poroča kon-
venciji, da računski ekspert zelo
počasi napreduje s pregledova-
njem v tajniškem uradu. Zbaničnik
je mnenja, da mu vsled kompli-
ciranih knjig ni mogoče hitreje
napredovati, da pa pričakuje po-
ročilo od njega pri poldanjsnji
seji. Sklene se, da tozadevni od-
bor ostane v glavnem uradu, da
more dati računskemu izvedencu
taka pojasnila, kakoršne bi even-
tuelno zahteval. Marinčič priporo-
ča, da bi se v zbornici napravila
kolekta, da se kupi venee umrl-
emu članu bratu John Slapničarju,
od postaje šte. 1. Sprejeta. Ma-
rinčič prične z nabiranjem in naz-
nami, da je nabral med navzočimi
\$13.55 s katero naj se kupi umr-
lemu članu venee z napisom. Dele-
gat od postaje šte. 1 Komin pros,
v imenu njegovega društva, ako
bi se konvencija blagovolila ude-
ležiti pogreba, kateri se vrši v ne-
deljo popoldne ob treh. Sprejeta.

Odbor za pravila poroča, da je
sklenil pričeti s svojim delom v
nedeljo: se zjame v naznanje.
Preide na dnevni red: Čitanje po-
ročila odbora za apelacije in raz-
noterosti.

Debata o posmrtnini John Gule-
na, ki je bil član suspendirane
postaje šte. 61 izpolni čas do od-
mra. Sprejme se predlog, da se
posmrtnino izplača, če je imel res-
pabilno assessment.

Takoj po odmoru se zglaši za
besedo vrhovni zdravnik dr. Ivec
in prosi, da ga konvencija opusti
nadaljnemu prosostovanju, ker ga
dolžnost veže, da se udeleži kon-
vencije Jugoslovanske katoliške
jednote v Evelethu, Minn., katera

LIETNICA UREDNIŠTVA.

F. M. Ludlow, Colo. Takih stva-
ri ne kaže pričakovati v Prosveti.
Pogovorite se pisмено med seboj
če hočete. Za široko javnost to ni
ma pomena.

Karolina Kamnikar, Walkerville,
Mont. Ne pade nam niti zdaleč v
glavo, da bi se pripravili z vami. V
odgovor naj vam bo tisto, kar
smo pričeli za F. W. Butte,
Mont. v listnici uredništva, v 90.
številki Prosvete. Kot posnamemo
iz nekega drugega vira se žena
pokojnega Puheka zagovarja s si-
lobranom in sodnija ji verjame,
(G. F. W. nam o tem ni nič poro-
čal). Za nas je in mora biti me-
rodajen samo izrek sodnije.

F. S. Bridgeport, O. Sklep va-
šega društva glede prestopnih li-
stov ne moremo pričebti, ker je
v direktnem nasprotju z zaključ-
kom konvencije. Prestopni listi so
brezplačni in tako ostane, dokler
tega ne spremeni konvencija, ali
pa splošno glasovanje. Društvo i-
ma pravico naložiti naklado na
člane svojega društva, ako uvidi
potrebo, toda to naklado morajo
plačati vsi člani brez izjeme, ne
samo tisti, ki prestopijo. Prestop-
ni listi so prosti zato, da nihče ni-
ma nikakih izgovorov glede stroš-
kov, kadar se preseli v bližino
druškega društva. Prestopni list ne
stane nič in kdor se preseli, pa ne
prestopi pravočasno k bližnjemu
društvu, zgubi podporo v sluča-
ju bolezní.

N dnevni red pride tirjatev dr.
Ivea, ki znaša \$75.77. Konvencija
sklene, da se mu tirjatev izplača.

V zadevi Mihaela Podbojca se
sklene, da mu konvencija podari
\$50.

V zadevi Špana je sprejet proti-
predlog, da se mu ne izplača nič.

Posmrtnina za umrliu Kanaj-
zerjem se izplača na priporočilo
odbora za apelacije.

Po prečitaniu pozdravnih pi-
sem in brzojavk predsednik zak-
ljučí sejo.

KADAR SE ZGODI kaj nove- ga v vaši nasobini, kar vas zanima, sporočite nam, kajti vsakdo bo znal tudi drugo.

KAKI IZBORNI LINIMENT

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli
ne poteče dan ne da bi ga kakí član imel pri-
liko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je takí liniment
ter se že rabi preteklih 85 let. Izkazal je
svojo vrednost pri zdravljenju

REVMATIZMA, NEVRALGIJE, IZVINJENJ,
OTOKLJAJEV, OTEKLIN, OTEKLIN ŽELZ,
OKORELIN SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV,
BOLEČIN IN BOLESTI.

Cena 25 in 50 centov.

Čitate sledečo štano: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno.
Moja žena je imela hude bolečine v nogah tola po rabevanju Severovega Gothardske-
ga Olja so bolečine postale manj hude in ko je porabila pol steklenice, so bolečine
popolnoma izginile." John Mikulastik, R.R. No. 1, Box 98, Iron Mountain, Minn.

Kupite Severovo Pripravilo v lekarnah. Ako jih ne morete
dobiti, naročite jih od nas. Zavržite nadomestivo.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Boj za življenje.

V LEKARNAH

Boj za življenje, ostrejši vsak dan, je škodljiv, ako ne pogubonosno,
mnogim ljudem, ki pojabijo nase, postanejo brežbržni in zanemarijo svoje
telo in zdravje. Posledica takega življenja je, da je človek popolnoma iz-
črpan. Temu potem sledijo nerodnosti prebavljanja, duševna potrtost in
fizična onemoglost. Človek v takem položaju si mora takoj pomagati in
pravilno je, da brez odloga uživa

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To sredstvo spravi v pravi tir in gibanje prebavljanje organa, ki opa-
kajo vsled prenapetega dela ali iz drugih razlogov, z rednim čiščenjem ne-
čistoče iz droba; s tem

laholja apetit,
regulira prebavnost,
prepreči slabost,
odpravi napako in
pokrepča telo.

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino regulira delo prebavilnih
organov. Uživate to vino, kadar občutite

izgubo apetita,
slabost po jadi,
napijenost črev,
smrad iz ust,
nežest jesik,
belčilo in brče,
zapoko,
občutlost,
nervoznost,
in telesno slabost.

To vino vam zagotovi pokrepčevalno spanje in moč, da lahko opravljate
svoje delo vsak dan.

Stari ljudje bi morali imeti to zanesljivo sredstvo vedno v hiši za redno
uživanje. Ženske, ki trpe na glavobolu in na drugih neprilikah, bi morale
poskusiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Proti revmatizmu, bolečinam v križu, neuraigiji, otečenim udom in
otrplim zgibom se poslužite Trinerjevega linimenta. Mišice, oslabiljene
vsled dela, je treba drgniti s Trinerjevim linimentom.
Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner

IZDELOVATELJ

1333-39 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS.

IMENIK

krajevna društva S. N. P. J.

štev. 1. — Slavija, Chicago, Ill. — Pred: Fr. Alaj, 2124 S. Crawford Ave. — Taj: Jos. Wernig, 1504 E. 57. Cl. C. zero, Ill. Blag: Matt Kura, 2528 S. Ridgeway Ave, Chicago, Ill. Dr: Karl Neuman, 1328 W. 18th St. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 2. — Triglav, La Salle, Ill. — Pred: Vasek Obid, 438 Berlin St. — Taj: Paul Berger, 741 — 1st St. Blag: J. Vogrich, box 214, Dr. F. J. Maciejewski, 741 — 1st St., La Salle, Ill. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 3. — Adria, Johnstown, Pa. — Pred: Frank Smrekar, R. F. D. 2. — Taj: John Hribar, 709 Broad St. — Blag: Jos. Befay, 701 Chestnut St. — Dr. J. M. Hodging, 301 Chestnut St. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 4. — Bratstvo, Neffs, Ohio. — Pred: Leo Plahuta, box 26. — Taj: Carl Bernad, box 26. — Blag: A. Meisner, box 21. — Dr. Chas. H. Cale. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 5. — Naprej, Cleveland, Ohio. — Pred: Jos. Kalan, 6101 St. Clair Ave. — Taj: Jos. Vovk, 6303 Carl Ave. N. E. — Blag: Jos. Zele, 6108 St. Clair Ave. — Dr. F. J. Kera, 6202 St. Clair Ave. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 6. — Bratstvo, Morgan, Pa. — Pred: J. Kwarcik, box 453. — Taj: Jacob Dermota, R. F. D. No. 3, b. 104, McDonald, Pa. — Blag: Fr. Miklaucic, R. D. 3, box 43, McDonald, Pa. — Dr. O. S. Koehner, Gladdeu St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 7. — Bratoljub, Claridge, Pa. — Pred: Lov. Sturem, box 434. — Taj: J. Srebernak, box 146. — Blag: J. U-mek, box 394. — Dr. J. S. Sibbeve, Harrison City, Pa. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 8. — Delavac, So. Chicago, Ill. — Pred: Jernej Triller, 9727 Ave. M. — Taj: Fr. Hodnik, 9747 Ave. N. — Blag: Jos. Kubej, 9469 Ewing Ave. — Dr. F. J. Barrett, 9154 Commercial Rd. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 9. — Bratstvo Naprej, Yale, Kans. — Pred: John Sajojvic, R. S. Pittsburg, Kans. — Taj: John A. Ho-mee, R. 8, Pittsburg, Kans. — Blag: Anton Rupar, R. 8, Pittsburg, Kans. — Seje vsako 1. ned. v mes. — Dr. L. A. Keller, R. 6, Pittsburg, Kans.

štev. 10. — Trdnjava, Rock Springs, Wyo. — Pred: Fr. S. Tauscher, 674 Albany Ave. — Taj: Jos. Pishler, 708 — 6th St. — Blag: J. Putz, 402 — 7th St. — Dr. E. S. Lauzer, Rock Springs, Wyo. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 11. — Sokol, Roslyn, Wash. — Pred: A. Stanfel, box 361. — Taj: Matt Kucan, box 906. — Blag: Fr. Frkovic, box 103. — Dr. Heston. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 12. — Edinost, Murray, Utah. — Pred: Edw. Hoffman, 19 Vine St. — Taj: Jos. Oades, 1 — 1st Ave. — Blag: Mark Petrick, 4 — 1st Ave. — Dr. W. Bothwell in Dr. Robinson. — Seje vsako 2. pondeljek v mes.

štev. 13. — Edinost, Wheeling Creek, Ohio. — Pred: Fr. Blatnik, box 630. — Taj: Fr. Sedej, box 619, Bridgeport, Ohio. — Blag: Fr. Markus, R. F. D. 2, box 80, Bridgeport, O. — Dr. J. A. M. Glema. — Seje zadnje ned. v mes.

štev. 14. — Sloga, Waukegan, Ill. — Pred: Jos. Novak, 1103 McAllister St. N. Chicago, Ill. — Taj: J. Gantar, 1346 Wadsworth Ave. — Blag: Fr. Brenec, 1344 Wadsworth Ave. — Dr. J. A. Gennell, N. Chicago, Ill. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 15. — Sloga, Milwaukee, Wis. — Pred: J. Kalan, 338 — 6th St. — Taj: Fr. Perko, 311 — 1st Ave. — Blag: Frank Zajec, 198 First Ave. — Dr. J. Stefanec, 268 1/2 — 1st Ave. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 16. — Sloga, Milwaukee, Wis. — Pred: J. Kalan, 338 — 6th St. — Taj: Fr. Perko, 311 — 1st Ave. — Blag: Frank Zajec, 198 First Ave. — Dr. J. Stefanec, 268 1/2 — 1st Ave. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 17. — Sloga, Milwaukee, Wis. — Pred: J. Kalan, 338 — 6th St. — Taj: Fr. Perko, 311 — 1st Ave. — Blag: Frank Zajec, 198 First Ave. — Dr. J. Stefanec, 268 1/2 — 1st Ave. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 18. — Sloga, Milwaukee, Wis. — Pred: J. Kalan, 338 — 6th St. — Taj: Fr. Perko, 311 — 1st Ave. — Blag: Frank Zajec, 198 First Ave. — Dr. J. Stefanec, 268 1/2 — 1st Ave. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 19. — Orel, Mineral, Kans. — Pred: Fr. Kocelj, box 4. — Taj: Fr. Jug, box 66. — Blag: A. Martinsek, box 16. — Dr. Chas. T. Kied. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 20. — Sokol, Ely, Minn. — Pred: J. Jednick, box 334. — Taj: And. Pirc, box 582. — Blag: Fr. Zaverl, box 282. — Dr. Parker, Ely, Minn. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 21. — Orel, Pueblo, Colo. — Pred: J. Zhanik, 1212 Mesa Ave. — Taj: Jos. Sames, 237 Bohman Ave. — Blag: Jack Henigman, 1230 Berwind Ave. — Dr. Chas. Argyr, 1225 Taylor St. — Seje 15-ga.

štev. 22. — Danica, Trimountain, Mich. — Pred: Matt Obesack, South Range, Mich. — Taj: Matt D. Likovich, e. o. Hattie Store, Baltic, Mich. — Blag: A. Lisaa, Trimountain, Mich. — Dr. Hodges, Baltic, Mich. in Dr. H. D. Gornell, Trimountain, Mich. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 23. — Edinost, Darragh, Pa. — Pred: Matt Kitz. — Taj: Ludvig Prasnakar, box 48, Madison, Pa. — Blag: Jos. Hauptman, box 140. — Dr. Geo. Boehn, Arena, Pa. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 24. — Smarnica, Jenny Lind, Ark. — Pred: Fr. Goren, R. F. D. 3, Fort Smith, Ark. — Taj: Fr. Klinc, box 207. — Blag: Fr. Teropij, R. R. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark. — Dr. Benh Harris in Dr. C. S. Means. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 25. — Bratje Svoboda, Cumberland, Wyo. — Pred: Anton Ruffec, box 64. — Taj: Jos. Glagovsek, b. 108. — Blag: Lov. Siffer, box 64. — Dr. Wilson J. McDill. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 26. — Orel, Frontenac, Kans. — Pred: J. Tratar, box 96. — Taj: J. Miklauc, box 227. — Blag: Alois Slapjak, box 87. — Dr. M. K. Beott. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 27. — Novi Dom, Greenland, Mich. — Pred: Mih. Barich, Lake Minn. — Taj: Anton Stimar, Lake Minn. — Blag: Mih. Gerger, Lake Minn. — Dr. E. J. Jerny. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 28. — Dometina, Thomas, W. Va. — Pred: John Merhat, box 42. — Taj: Fr. Kozian, box 86, Coketown, W. Va. — Blag: Jos. Lazar, box 74, Ben-Bush, W. Va. — Dr. T. Miller & Hoffmann. — Seje vsako 2. sobota v mes.

štev. 29. — Potopnik, Fleming, Kans. — Pred: A. Indihar, R. F. D. 2, box 97, Coker, Kans. — Taj: J. Gaspary, R. F. D. 2, box 113, Pittsburg, Kans. — Blag: J. Miska, R. F. D. 2, Coker, Kans. — Dr. A. A. Althoff, Coker, Kans. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 30. — Slovanski Dom, Sharon, Pa. — Pred: Frank Vodenicar, 312 N. Water St. — Taj: Jos. Paulenich, R. F. D. No. 57, box 3. — Blag: Jos. Malovich, R. F. D. 57, box 44-A. — Dr. G. Finkler, 42 — A St. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 31. — Sparta, Gilbert, Minn. — Pred: J. Kern, Box 355. — Taj: A. dzej Barle, box 552, Gilbert, Minn. — Blag: John Kramaric, b. 431, Gilbert, Minn. — Dr. K. Red Barrett. — Seje vsako 3. nedeljo v mesecu.

štev. 32. — Sava, Winterquaters, Utah. — Pred: Valentin Zorid, box 57. — Taj: Frank Markosch, b. 57. — Blag: Fr. Lomcar, box 71. — Dr. C. E. Mc Dermot. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 33. — Nas Dom, Ambridge, Pa. — Pred: Jos. Felo, 123 Maplewood Ave. — Taj: Fr. Zorman, 131 Merchant St. — Blag: Fr. Rosenberger, 105 Park Road. — Dr. C. K. Forey, cor. Maplewood and 6th St. — Seje zadnje soboto v mes.

štev. 34. — Franco Prosveta, Indianapolis, Ind. — Pred: A. Mravija, 727 Warman Ave. — Taj: Jos. Bruder, 726 Holmes Ave. — Blag: Jac. Uleman, 726 Holmes Ave. — Dr. Fr. McCool, 2627 W. Michigan St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 35. — Zvezdoba, Chicopee, Kans. — Pred: Jos. Papesch, R. E. 2, box 116, Pittsburg, Kans. — Taj: Alekse Aldich, box 31. — Blag: Louis Aldich, box 31. — Dr. Onaspey, Pitts, Kans. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 36. — Wilcox, Pa. — Pred: Jac. Miklaucic, L. H. 3. — Taj: Fr. Sedej, box 247. — Blag: Martin Mirit, box 217. — Dr. S. H. Lake. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 37. — Proletarac, Lowellville, Ohio. — Pred: And. Dobnik, R. F. D. 1, box 132, Poland, O. — Taj: Lov. Tomazic, R. F. D. 1, box 132, Poland, O. — Blag: Jos. Hogenlik, R. F. D. 1, box 132, Poland, O. — Dr. S. S. Badel. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 38. — Ilirija, Kenosha, Wis. — Pred: Mih. Lampart, 379 N. Oak St. — Taj: A. Jurec, 453 Sheridan Road. — Blag: Fr. Bergant, 461 Sheridan Rd. — Dr. — Seje 1. aredo v mes.

štev. 39. — Narodni Viteci, Chicago, Illinois. — Pred: Fr. Udovick, 1643 Blue Island Ave. — Taj: A. Zrone 1418 So. Keeler Ave. — Blag: J. Antonio, 1528 W. 20th St. — Dr. Karl Neuman, 1328 W. 18th St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 40. — Zvon, Durango, Colo. — Pred: Fr. Erzek, b. 251. — Taj: Alois Jakse, b. 251. — Blag: Martin Verec, b. 503. — Dr. H. L. Richardson. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 41. — Slovenija, Irwin, Pa. — Pred: Bob Dolenc, R. F. D. 2, box 125. — Taj: Mart. Kaspert, R. F. D. 2, box 140. — Blag: Matt Breznik, R. F. D. 2, b. 116. — Dr. Chas. Taylor in J. S. Silvia, Harrison City, Pa. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 42. — Večernica, Aldridge, Mont. — Pred: Jack Blatnik, box 31, Corwin Springs, Mont. — Taj: Jos. Kocever, Klein, Mont. — Blag: Jac. Blatnik, box 31, Corwin Springs, Mont. — Dr. Fr. E. Erdlotz, Corwin Springs, Mont. — Seje 1. ned. v mes.

štev. 43. — Aurora, Aurora, Minn. — Pred: Vise. Mikulic, box 21. — Taj: Ferd. Aile, box 353. — Blag: J. Zupancich, box 253. — Dr. R. P. Pearall. — Seje 1.

štev. 44. — Danica, Conemaugh, Pa. — Pred: A. Gabrenja, 158 Main St., Franklin Post, Conemaugh, Pa. — Taj: Fr. Podboj, box 218, Conemaugh, Pa. — Blag: And. Urbas, 324 Oak St.

štev. 45. — Gorenjec, Oregon City, Oregon. — Pred: Rok Zadnikar, box 240. — Taj: Joe Zalar, Route 5, box 29. — Blag: Matt Skoff, 149 A. — R. 5. — Dr. M. G. Strickland, Anderson Wldg. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 46. — Illinois, Springfield, Ill. — Pred: Jos. Oves, 1125 E. Washington St. — Taj: Louis Peko, 1858 N. 15th St. — Blag: J. Furlan, 1903 S. 15th St. — Dr. G. J. Mautz, 404 Meyers Bldg. — Seje vsako 3. ned. v mesecu.

štev. 47. — Triglav, Barberton, O. — Pred: Mart. Zeleznicar, box 276. — Taj: J. Rataj, 513 First St. — Blag: Fr. Likovic, box 276. — Dr. F. E. B. Livermore, Third St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 48. — Ljubljana, Girard, Ohio. — Pred: A. Strah, box 408, Girard, O. — Taj: Fr. Gorn, b. 408. — Blag: Mih. Jantar, box 347. — Dr. Padon, 135 N. Mine, Niles, O. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 49. — Skala, Clinton, Ind. — Pred: Wm. Starina, box 466. — Taj: Fr. Mazeli, 439 N. 9th St. — Blag: Fr. Prasnakar, R. R. 3, box 6. — Dr. D. C. Shaff, Clinton, Ind. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 50. — Narodni Dom, Aspen, Colo. — Pred: Andrew Terselic, b. 227. — Taj: Fr. Lovshin, box 379. — Blag: And. Rigler, box 582. — Dr. M. H. Twining. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 51. — Zvezda, Broughton, Pa. — Pred: Fr. Volk, box 181. — Taj: Jac. Dolenc, box 181. — Blag: Mih. Mall, box 153. — Dr. David Moore Davis. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 52. — V. Boj, Collinwood, Ohio. — Pred: J. Zupane, 15707 Waterloo Rd. — Taj: Dominik Blumel, 16216 Park-grove. — Blag: Jac. Bobnar, 15300 Waterloo Rd. — Dr. E. W. Flike, R. 156 & Waterloo Rd. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 53. — Jutrana, Zora, Glencoe, Ohio. — Pred: Martin Pirc. — Taj: John Kravanja, L. Box 56. — Blag: Ignar Ziemberger, L. Box 12. — Dr. S. T. Roberts. — Seje vsako 2. ned. v mesecu.

štev. 54. — Slovian, East Palestine, O. — Pred: A. Brelib, 337 E. North Ave. — Taj: Jos. Ribar, box 367. — Blag: Ig. Jereb, box 223. — Dr. W. F. McCormore, N. Market St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 55. — Slovenija, New York, N. Y. — Pred: Konrad W. Nueic, 202 W. 149 St. — Taj: Feliz Dolinar, 463 Ker-ogan Ave. W. Hoboken, N. J. — Blag: A. Postnikoff, 747 Melrose Ave., N. Y. City. — Seje vsako 2. soboto v mesecu.

štev. 56. — Planinar, Black Diamond, Wash. — Pred: And. Primozich, Bus 230. — Taj: Rudolph Jaschke, box 411. — Blag: G. J. Parents, box 701. — Dr. H. R. Smith in Dr. J. A. Bowles. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 57. — Litija, Wilburton, Okla. — Pred: J. Strambch, box 597. — Taj: Jos. Kostnar, box 477. — Blag: John Majdic. — Dr. Gurney A. Kilpatrick. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 58. — Zvezdost, DePue, Ill. — Pred: Fr. Kozelj, box 121. — Taj: Anton Dolinsek, box 631. — Blag: Joseph Grant, box 601. — Dr. I. B. Klinton. — Seje vsako 1. ned. v mesecu.

štev. 59. — Simon Gregorcic, Loydell, Pa. — Pred: J. Bercic, Box 21. — Taj: Anton Borina, box 34. — Blag: J. Blag. — John Kugelj, b. 14. — Dr. H. G. Diferdenter, Beaverdale, Pa. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 60. — Simon Gregorcic, Loydell, Pa. — Pred: J. Bercic, Box 21. — Taj: Anton Borina, box 34. — Blag: J. Blag. — John Kugelj, b. 14. — Dr. H. G. Diferdenter, Beaverdale, Pa. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 61. — Sparta, Gilbert, Minn. — Pred: J. Kern, Box 355. — Taj: A. dzej Barle, box 552, Gilbert, Minn. — Blag: John Kramaric, b. 431, Gilbert, Minn. — Dr. K. Red Barrett. — Seje vsako 3. nedeljo v mesecu.

štev. 62. — Bratska Sloga, Calumet, Michigan. — Pred: J. Planca, 234 Kear-sarge St., Laurium, Mich. — Taj: Fe-ter J. Spelar, 100 N. Tamarack, Calu-met, Mich. — Blag: Paul Skaltz, 209-7th St. — Dr. A. C. Rocks. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 63. — Biserica, Elton, Pa. — Pred: A. Jasbinsek, b. 87. — Tajnik: Frank Primozich, box 48; blag: Anton Sustar, box 56. — Dr. R. H. Ferguson, Box 293, Herminia, Pa. — Seje vsako prvo nedeljo v mesecu.

štev. 64. — Slovanska Zastava, W. Newton, Pa. — Pred: Otto Tekase, R. F. D. No. 2, Box 69 A. — Taj: Jos. Je-ovan, R. F. D. No. 2, Box 46. — Blag: Jos. Kerlikar, R. F. D. No. 2, Box 28. — Dr. L. V. Snatton. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 65. — Prvi Maj, Breezy Hill, Kansas. — Pred: John Pecnik, R. F. D. 3, Box 222, Mulberry, Kans. — taj: Rochus Godina, Breezy Hill Sta. Box 13, Mulberry, Kans. — Blag: A. Mara, Breezy Hill Sta., Box 76, Mulberry, Kan. — Dr. F. E. Nipple, Mulberry, Kans. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 67. — Dolenc, Huntington, Ark. — Pred: Martin Pucell, Box 17. — Taj: Karl Petric, Box 204. — Blag: A. Medved, b. 136. — Dr. E. J. Brown, Box 37, D. K. Ue. — Seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

štev. 68. — Slovenec, Racine, Wis. — Pred: Valentine Kremzar, 734 Bur-beck St. — Taj: Gabriel Ahata, 1401 Herlick Ave. — Blag: John Pucel, 730 Burbeck St. — H. J. Brehm, 1401 Grand Ave. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 69. — Napredek, Eveleth, Minn. — Pred: John Pogacnik, 420 Grand Ave. — Taj: Fr. Masera, 516 Douglas Ave. — Blag: J. Jane, 212 Grand Ave. — Dr. J. Johnson. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 72. — Spoznanje, Radley, Kans. — Pred: John Dollar, Box 42. — Taj: John Gorick, Box 195. — Blag: Jac. Romshack, Box 51. — Dr. Jac. Shauer. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 74. — Grozd, Virden, Ill. — Pred: Jos. Jurak, box 699. — Taj: Fr. Stempfar, R. F. D. No. 41 — B. W. A. — Blag: A. Robaus, box 584. — Dr. J. H. Boyer, box 460. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 75. — Slovenec, Roslyn, Wash. — Pred: A. Janacek, Box 188. — Taj: John Majnarich, Box 20. — Blag: John Pleše, Box 896. — Dr. E. C. Heaton. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 76. — Prijatelj, Skidmore, Kan. — Pred: J. Alil, Columbus, Kans. — Taj: A. Jerin, R. F. D. No. 3, box 219, Columbus, Kans. — Blag: Simon Re-povc, R. F. D. No. 3, box 75, Columbus, Kans. — Dr. Walter Scott, Seaman, Kans. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 77. — Bratstvo, DeKalb, Ill. — Pred: Frank Kocelj, 462 S. 10th St. — Taj: A. Homovtz, 422 S. 10th St. — Blag: Fr. Rep, 1415 State St. — Dr. J. Postle, East Lincoln Highway. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 78. — Zvezda, Manor, Pa. — Pred: John Terbovec, Box 276. — Taj: Jos. Horvat, box 118. — Blag: J. Senic, Box 8, West Moreland City. — Dr. Chary. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 79. — Dobrodoli, Ole Elum, Wash. — Pred: Paul Kolar, Box 337. — Taj: Fr. Oblak, Box 693. — Blag: Matt. Kazaljar, Box 22. — Dr. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 80. — Svoboda, Brereton, Ill. — Pred: Jos. Stipanovic, box 87. — Taj: Jos. Stipanovic, box 87. — Blagujnik: Joseph Komac. — Dr. J. A. Simmons, Norril, Ill. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 81. — Solnce, Red Lodge, Mont. — Pred: John Sausek, Box 615. — Taj: Blaž Sneider, Box 319. — Blag: Fr. Podbevek, Box 615. — Dr. S. M. Saun-dera. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 82. — Triglav, Johnstown, Pa. — Prednik: Miha Lampret, R. F. D. 3, Box 55. — Taj: Mirko Intihar, 665 Linden Avenue. — Blag: Frank Avsee 409 Wheat ave. — Dr. J. S. Koonz, 611 Coleman Ave. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 83. — Planina, Bingham, Utah. — Pred: Peter Schultz, Box 283. — Taj: J. Semeec, box 526. — Blag: A. Prijatelj, box 283. — Dr. F. E. Straup. — Seje vsako 2. ned. v mesecu.

štev. 85. — Slovanski Delavec, Orient, Pa. — Pred: Jos. Tavzeli, box 473, Republic, Pa. — Taj: Anton Gorakov-cic, box 128, Fairbank, Pa. — Blag: Fr. Padovic, box 125, Fairbank, Pa. — Dr. M. D. Rayon, Republic, Pa. — Dr. H. S. Bryan, Adash, Pa. — Seje vsako 1. ned. v mesecu.

štev. 86. — Slovanski Dom, Chicago, Illinois. — Pred: A. Putz, 1523 S. Kolin Ave. — Taj: John Turk, 2720 N. Ward St. — Blag: Fr. Urbane, 1010 Diversey Blvd. — Dr. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 87. — Protonisti, Herminia, Pa. — Pred: Frank Rahne, box 163. — Taj: Mih. Turnsek, box 252. — Blag: J. Kava, Box 414. — Dr. H. J. Lati-more. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 88. — Dobri Bratje, Moon Run, Pa. — Pred: Victor Butja, Box 271. — Taj: Mih. Jerala, Box 217. — Blag: John Knez, box 127. — Dr. John Bur-ke. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 89. — Glas Naroda, Midway, Pa. — Pred: Andrew Sire, Box 251. — Taj: John Sire, Box 251. — Blag: Fr. Sire, Box 251. — Dr. Andrew D. Russell. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 90. — Edici Prapor, Hackett, Pa. — Pred: Alois Slavovic, box 55. — Taj: J. Bobnar, Box 146. — Blag: An-ton Slavovic, box 147. — Dr. A. R. Shu-ster, Finleyville, Pa. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 91. — Johnstons City, Johnston City, Illinois. — Pred: A. Donat, Box 507. — Taj: Matt Zaletel, box 183. — Blag: Jos. Ban, Box 605. — Dr. I. A. Green. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 92. — Romo Dolina, Frank-lin, Kans. — Pred: Jos. Bratkovic, R. No. 4, Box 96, Girard, Kans. — Taj: A. Seljak, Box 56. — Blag: Nick S-moulic, Box 113. — Dr. P. F. Theis, Arma, Kans. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 93. — Zvezja Svoboda, Randall, Ohio. — Pred: Alois Marolt, Box 267. — Bedford, O. — Taj: J. Danilic, R. No. 3, Box 29, Warrensville, O. — Blag: J. Jens, Box 11, Randall, O. — Dr. R. Seidel, Bedford, O. — Dr. Sisley, War-rensville, Ohio. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 94. — Triglav, Colorado City, Colo. — Pred: Jos. Boitz, 320 S. 6th St. — Taj: Fr. Klun, Box 118. — Blag: Fr. Stare, 318 S. 6th St. — Dr. S. A. Miller, 432 Colorado Ave. — Seje vsa-ko 11. v mesecu.

štev. 95. — Litija, Oglesby, Ill. — Pred: Jos. Stuck, Box 19. — Taj: Ant-

štev. 96. — Bratje Valcaznaga, Liv-ingston, Illinois. — Pred: J. Repovsch, box 68. — Taj: J. Murria, box 152. — Blag: Fr. Poppel, R. E. No. 1, Alham-burg, Ill. — Dr. R. C. Berry. — Seje vsa-ko 1. ned. v mes.

štev. 97. — Krim, Rosemer, Pa. — Pred: H. Slapnicar, Box 121. — Taj: Rud. Miglich, box 122. — Blag: John Zdravca. — Dr. W. C. Antenreith. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 98. — Sokol, LaSalle, Illinois. — Pred: Thomas Kralj, E. P. D. No. 24, Box 48 A. — Taj: Ig. Volk, 445 Ster-ling St. — Blag: Fr. Spiemler, 1237 Main St. — Dr. Fr. Maciejewski, Main St. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 99. — Slovanski Rudar, S. Wil-mington, Illinois. — Pred: Anton Smo-lič, Box. — Blag: Fr. Zidarica, Box 380. — Tajnik: — Chas. Allison. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 100. — Golobek, Victor, Colo. — Pred: Fr. Orasen, Box 622. — Taj: Peter Geshell, Box 35, Goldfield, Colo. — Blag: Mart. Miklich, Box 366. — Victor, Colo. — Dr. C. Elliott. — Seje 14-ga v mes.

štev. 101. — Trdnjava, Grays Land-ing, Pa. — Pred: Albin Uile, R. F. D. No. 15, Box 10 c, o. Mr. Govedich, Mas-sontown, Pa. — Taj: Frank Kastelle, Box 21, Martin, Pa. — Blag: Joseph Stanrajih, Box 181. — Dr. Harry Bra-dy, R. F. D. No. 15, Massontown, Pa. — Seje vsako 1. nedeljo v mesecu.

štev. 102. — Nada, Chicago, Illinois. — Pred: Louisa Hrea, 2834 Wallace St. — Taj: Elizabeth Kure, 2528 S. Ridgeway Ave. — Blag: Frances Rucigaj, 1945 Blue Island Ave. — Dr. Jas. H. Newman. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 103. — Jutrana, Zora, LaSalle, Illinois. — Pred: Anna Vucenjk, 1150 Main St. — Taj: in Blag: Mary Bri-cepovec, 1145 Canal St. — Dr. Fr. Ma-ciejewski, 741 — 1st St. — Seje vsako 2. ned. v mesecu.

štev. 104. — Zvezdne Slovnice, So. Lorain, Ohio. — Pred: Ivanka Kristof, 1605 E. 29th St. — Taj: Josephine El-egshardt, 1717 E. 29 St. — Blag: Mary Kilar, 1748 E. 30th St. — Dr. W. S. Baldwin, 2816 Pearl Ave. — Dr. E. F. Hag, 610 Centaur Bldg., Lorain, Ohio. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 105. — Studenec, Indianapolis, Ind. — Pred: A. Hren, 951 Ketcham St. — Taj: Fred Matelji, 514 W. Wash-ington St. — Blag: Jernej Polane, 160 Douglas St. — Dr. J. P. Franz. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 106. — Protonst, Imperial, Pa. — Pred: Frank Pozonel, b. 54. — Taj: Ig. Murshetz, Box 328. — Blag: And. Pu-kar, Box 88. — Dr. J. W. Patterson. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 107. — Planinski Raj, St. Louis, Mo. — Pred: Vinc. Cankar, 2213 Gar-vey Ave. — Taj: John Bertenzoli, 3404 S. 2nd St. — Blag: Jos. Barut, 2208 Charles St. — Dr. Herman Faber, 3121 S. Broadway. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 108. — Jutrana, Ely, Minn. — Pred: Mary Presserer, Box 286. — Taj: Helen Grosel, Box 55. — Blag: Barbara Gerzin, Box 457. — Dr. H. N. Sutherland. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 109. — Orel, Ladysmith, B. C. — Pred: A. Turk, South Wellington, B. C. — Taj: Matt Hooever, box 138. — Bl: Luka N. Vukmanovic, Box 342, Nana-imo, B. C. — Dr. E. McPike, Nana-imo, B. C. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 110. — Slovanski Rudar, Chis-cobem, Minn. — Pred: Fr. Setina, 322 1/2 1/2 St. — Taj: Martin Champa, 98 Longyear Lake Road. — Blag: Louis Maren, 405 Birch St. — Dr. Nelson. — Seje vsako tretjo nedeljo v mesecu.

štev. 111. — Zvezda, Aurora, Minn. — Pred: Maria Glavna, Box 11. — Taj: Miss Alice Barle, box 371. — Blag: Neza Lenar, Box 251. — Dr. Rear-sell. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 112. — Slovanski Sinovi, Bear Creek, Mont. — Pred: Fr. Danick, Box 75. — Taj: Jac. Sudar, L. Box 48. — Blag: J. Hodnik, Box 16. — Dr. J. C. F. Siegfriedt. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 113. — Mangart, Sunnyside, Utah. — Pred: A. Pretnar, Box 285. — Taj: Fr. Matko, Box 143. — Blag: Fr. Mezek, Box 286. — Dr. A. W. Dowd. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 114. — Zivlja Ilirija, Roundup, Mont. — Pred: Tom Pavlis, Box 415. — Taj: Anton Komac, Box 535. — Blag: Lucas Zupanec, Box 415. — Dr. Pigot. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 115. — Jolietzka Zvezdnost, Jo-liet, Illinois. — Pred: Matt Zimerman, 1101 Center St. — Taj: John D. Kren, 406 Hutchiss St. — Blag: Jos. Terlep, 1117 N. Broadway St. — Dr. W. M. Struzynski, 704 N. Chicago St. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 116. — Zagorski Zvonovi, Lin-coln, Illinois. — Pred: Jos. Ticey, 626 Wichita Ave. — Taj George Strasek, 1518, E. Broadway. — Blag: A. Vlaho-vic, 604 Denver Ave. — Dr. H. Ay-fer, Kickapoo St. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 117. — Novi Dom, Yukon, Pa. — Pred: Mike Klarič, Box 73. — Taj: Anton Laurie, box 8. — Blag: Jos. Kostele, R. F. D. No. 1, Box 116, Hoff-Dalle, Pa. — Dr. Howard B. Emerson. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 118. — Slovanski Sokoli, Pitts-burgh, Pa. — Pred: A. Barilar, 5308 Duane St. — Taj: Frank Gottlicher, 5103 Berlin Way. — Blag: Mih. Turk, 341—57th St. — Dr. Andrew M. Barr, 5201 Butler St. — Seje vsako 2. ned. v mesecu.

štev. 119. — Maska Jednopravnost, Waukegan, Illinois. — Pred: Anna Mahnd, 305 Powell Ave. — Taj: Joh-an Kavcink, 706 Market St. — Blag: Maria Pire, 643 Cummings Ave. — Dr. M. J. Kalowski. — Seje vsako 4. ned. v mesecu.

štev. 120. — Gorenjec, Heaton, New Mex. — Pred: Anton Gantar, Box 611, Gallup, N. Mex. — Taj: Anton Gantar, Box 154, Gallup, N. Mex. — Dr. A. H. De Long, Gallup, N. Mex. — Seje vsako 3. nedeljo v mesecu.

štev. 121. — Evesa Detroitzkih Slo-venov, Detroit, Mich. — Pred: Jos. Pri-mosek, 325 Ferry Ave. — Blag: Pe-ter Puhek, 329 Harrison Ave. — Dr. Benj. H. Priborsky, 206 Breitmeyer Bldg. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 122. — Grozd, Altiquppa, Pa. — Pred: A. Groznik, L. Box 183. — Taj: George Sreznak, L. Box 171. — Blag: J. Vrelec, L. Box 91. — Dr. J. D. Stevenson, 341 Beaver Ave. — Dr. John L. Miller, 3rd St. — Seje vsako 2. ned. v mes.

štev. 123. — Vipava, Panama, Ill. — Pred: Jos. Perjanec, b. 10. — Taj: Fr. Golienik, box 795. — Blag: Fr. Pe-terich, box 785. — Dr. Ernest A. Re-velt. — Seje vsako 1. ned. v mes.

štev. 124. — Madzarsko Evesa, Fre-ess City, Pa. — Pred: Jos. Cebular, Box 156, Vandling, Pa. — Taj: Ernest Crail, Box 228, Vandling, Pa. — Blag: Jos. Pavsek, R. F. D. — Dr. W. E. Lloyd. — Seje vsako 3. ned. v mes.

štev. 125. — Hibbing, Hibbing, Minn. — Pred: Karl Ruzic. — Taj: Louis Jager, Box 295. — Blag: J. Kneec, Box 496. — Dr. Louis Sailor. — Seje vsa-ko 3. nedeljo v mes.

štev. 126. — Primos Trubar, Clevel-land, Ohio. — Pred: A. Lavrič, 1301 E. 167th St. — Taj: Jos. Pogacnik, 6516 Metta ave. N. E. — Blag: Fr. Hudo-vernik, 1652 E. 62nd St. — Dr. Fr. Kera, 6202 St. Clair Ave. — Seje vsako 3. ned. v mesecu.

štev. 127. — V slogi je moč, Oakview, Ohio. — Pred: Alois Zupan, Box 10, Ojo, Colo. — Taj: Louis Mihelich, Box 3,

Kako rešiti cvetlice, na ktere je padla slana.

Pripeti se včas, da zgodnja jesenska slana preseneti ljubitelje cvetlice. Mrzel veter zatuli, ozračje se shladi in zjutraj so cvetlice pokrite s slano. Ako slana ni premočena, lahko se jih še reši na ta način, da se jih škropi z mrzlo vodo toliko časa, da se slana dočlaj stopi. To pa se mora zgoditi prej predno rastline solnce obseja. Ako enkrat solnce obseja s slano pokrite rastline, ni listju in cvetlju več pomoči. Zvijte se, postane rujavo in odpade. Škropljenje rastlin, na ktere je padla slana, z mrzlo vodo je nekaj podobnega, kot če se drgne s snegom zamleza ali ozeblega človeka.

Sporazum narodov v Ameriki.

Evropski narodi se bojujejo na življenje in smrt. V Ameriki pa žive ravnosti narodi složno eden poleg drugega in isto sporazumljenje vlada med njimi, ko hvalijo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Girardo Varano, Italijan, piše iz Mount Carmel, Pa.: "Nikoli ne bom nehal hvaliti Vašega zdravila, ker je v resnici dobro. Danosiravno še nisem povžil cele druge steklenice, že čutim njegovo učinkovitost v taki meri, da se ne morem dovolj izraziti." Mihel Bobeniški, Poljak, piše iz Northbridge, Mass.: "Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino rabim že drugo leto in bi brez njega ne mogel živeti na tem svetu." In v resnici, isto je neprekosljivo zdravilo za zaprtje in vse bolečine, ki izvirajo iz zaprtja, za splošno slabost, glavobol, proti plinom v želodcu, za nervoznost, boleznijeter in črev. V lekarnah. Cena \$1.

Trinerjev liniment je močno zdravilo, samo za zunanjo rabo, ki gotovo pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, napetosti, pri raznih poškodbah, itd. Cena v lekarnah 25c in 50c. Po pošti 35c in 60c. Jos. Triner, izdelovalec kemik. 1333 - 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Advertisement)

POPRAVLJAM
slovenske kakor tudi vse druge harmonike. Izdelujem nove mehove od 7 do 9 dolarjev in nove kavčke s ponikljavnimi okovi, zunaj so prevlečeni z usnjem, zmotraj z žametom po \$6.00.
Andrew Kucler
1438 W. 14. Pl. Chicago, Ill.
Delo trpešno in zanesljivo. Cene nizke!

DELO DOBI.
Sprejemem krojaškega pomočnika v stalno delo. Plača po dogovoru. Sprejemem tudi dečka, vajenca, ki bi se učil krojaške obrti. Kateroga veselji, naj se oglasi osebo ali pa pismeno na naslov: **Tony Fortuna, 288 Ohio St. Johnston, Pa.**

VIENNA MEAT MARKET
se priporoča za obilen obisk.
Slovenem in Hrvatom v Rock Springs in okolici naznanjam, da imam veliko zalogo raznovrstnega svežega mesa: govedino, svinjino, bravino, teletino itd. Imam v zalogi vsakovrstne klobase; poleg kranjskih klobas prodajam tudi prekajeno meso istega okusa kot v stari domovini in po najnižji ceni. Nadalje imam v zalogi raznovrstno kuretnino, ribe in zelenjavo. V zimskem času prodajam tudi cele prašiče. Blago vam priporočam na dom.
Imam tudi točno postržbo in zme tne cene.
Frank Ferlič, lastnik.
206 Pilot Butte Ave.,
Rock Springs, Wyo.
Tel. 174.

ROJAKI POZOR!
Se 900. recit devetsto, stavbišč (dovaj) je na prodaj; prodajamo vse na mesečne obroke in brez obresti za eno leto. Posebna razprodaja bo 11. pa do 30. septembra. Pridite in ogledite si to ugodnost. Zavarujem proti ognju in drugim nesgodam.
Izračunem kupne pogodbe, pooblastila, dolžna pisma in sploh vse v notarsko stroko spadajoča dela za Ameriko in stari kraj. Pojasnila in nasvete v pravnih in drugih zadevah po svojem najboljšem znanju dajem zastoj. Naslov: **Frank Scurich Javni Notar, First National Bank Bridgeville, Pa.**
6. 11. 20. 27.

Pouk v angleščini in lepomislu potom dopisovanja.

Ali bi radi znali angleško govoriti, brati in pisati?
Ali imate veselje do angleščine in se ne znate učiti?
Ali vam ni znano koliko velja angleščina nam tujeem v tej deželi? Naj pomislimo, da denar, ki se štrvuje za samo izobrazbo, je najbolje naložen, in ne vzame ga kriza, ne vojna. Pišite za brezplačna pojasnila na
Slovenian Correspondence School
6119 St. Clair Ave., Cleveland O."

VELIKI SLOVENSKO - ANGLEŠKI TOLMAC Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdajno potrebo, navodilo za angleško pisanje, spisanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrhu tega ima knjiga dovolj največ slov.-angl. in ang. slovar.
To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleščine, in se bi smelo biti slovenskega nasa, oca ki bi te knjige ne imel.
Knjiga trdo le okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.00 in je dobili pri
V. J. Kubelka,
524 W. 145th St., New York, N. Y.
Iste po cenik slovenskih knjig

KNJIGA

Pot k zdravju

bode kmalo pošla, kateri rojakov jo še nima, naj jo čim prej naroči. — Pošilja se brezplačno in poštine prosto. —

Ta knjiga poučuje kako se čuvati pred raznimi boleznimi in kako že obstoječe z malimi stroški odstraniti. Ona je koristen svetovalec za moža in ženo, deklico in mladenjča.
Pismo z razločno pisanimi imeni in naslovi pošiljajte na:

The Partos Pharmacy
160 - 2nd Ave. New York, N. Y.

Izvanredna prilika.

Kdor namerava postati kedar farmer, najde tukaj pripraven prostor za lepo farmo. Blizu železnice in vasi je le še 320 akrov dobre zemlje naprodaj; potem bo treba iti dalje ven. Na željo očistim zemljo poceni. Imam tudi 4 deloma obdelane farme, kjer se drži lahko takoj ducat krav, in nekaj lepih kosov v okolici Sheldon. Dobrih bližnjih zemljišč je vsaki dan manj; njih cena je vedno višja. Če hočete imeti kaj dobrega in pripravnega ne odlašajte z nakupom, četudi si kratek z denarjem.

Wm. Brunschmid,
Jump River, Wisconsin

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA
Ustanovljena l. 1852
V PITTSBURGHU, PA.

SPREJEMAJO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI.
INOZEMNI ODDELEK BANKE.
Zdaj pošiljamo v staro domovino pod garancijo
100 Kron za \$13.00
POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljave za slovenske kraje izplačuje vnašem imenu ljubljanske podružnice C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.
FIRST-SECOND NATIONAL BANK
CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST. OF PITTSBURGH.
Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

RAZPRODAJA
V zalogi imam še par sto slovenskih grafofonskih plošč.
Anton J. Terbovec,
P. O. Box 1,
Cicero, Ill.
ČAS.
Edina Slovenska revija
Izhaja mesečno na 36 straneh
in velja za vse leto \$1. —
Čas, 3711 S. Millard Ave.
Chicago, Ill.

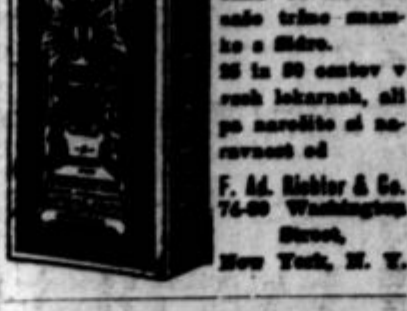
Proletarec
je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati
pravo silko socializma.
Naročnina znaša \$2.00 na leto,
\$1.00 za pol leta.
Naslov: **PROLETAREC**
4008 W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Priporoča se za Obilen Obisk
TRIGLAV SALOON
Vsem Slovenem in Hrvatom ter drugim Slovanom v Rock Springs, Wyo. in okolici, kakor tudi vsem tistim, ki potujejo skozi to mesto, Točiva sveže Schlitz pivo, pristno vino, najboljšje žganje in brinjevec, ter prodajava fine smotke.
FORTUNA & PUTZ
302 Pilot Butte Ave.,
Tel. 85 J Rock Springs, Wyo.

Pozor--Central Bar--Pozor
Slovenem in Hrvatom v Rock Springs, Wyo., kakor tudi vsem tistim ki potujejo skozi to mesto, se priporoča za obilen obisk. Od tukaj se lahko peljete na Reliance, Lion ali Gunn majne. Ako kdo naznani prihod, ga počakamo na postaji. Imamo najboljšje pivo, žganje, vino in cigare.
Yugovich & Hafnar Co.
216 Pilot Butte Ave.,
Tel. 255 J. Rock Springs, Wyo.

Pozor! NOVA NASELBINA. Pozor!
Nova naselbina je v okolici šeske kalifornije, katera audi delavcem zelo ugodno priliko, da si lahko kupijo lep dom, dobre hiše in sicer je to od št. 3222 pa do št. 3242 So. Karlov Ave. Pradajamo jih od \$300 do \$400 pod ceno, plačati je treba le nekaj takoj pri nakupu ostalo pa se plačuje na lahke mesečne obroke. Stavbišča (lote) merijo po 20x125 čevljev in vsa postopja so modernno vrejena. Voda, odvodni kanal in cementovi hodniki vse je vrejeno in plačano. Samo en blok južno od Crawford Ave. (40th ave.) kare in samo 5c vožnje na vse strani mesta. Oglejte si ta prostor predno greste kam drugam kupiti. Pripeljite se do Crawford Ave. kare in potem po ti kari južno do 31. ulice in potem pa še dva bloka zapadno in tu izstopite in poidite le samo en blok južno do stavb. Tu je sveži zrak in prijazna okolica.
Za vsa nadaljše pojasnila pa se obrnite do John Pecka, 2644 So. Lawndale Ave. Ob sobotah in nedeljah pa pridite k stavbam.
John Pecka, zastopnik družbe PECKA IN MAZANEC.
Chicago, Ill.

Glavni ured. Tel. Lawndale 3099
Stavbiščno in posojilno društvo "PRIKLAD".
FRANK KRENEK
IZVESTNA GOSTILNA
vogal 27. ulica in Lawndale Ave.
Primator pivu. Chicago, Ill.

Dr. Richter's Pain Expeller
za revmatizem, bolečine, za bolečine strupenosti obilno v milih.
Pravi se dobi le v avstrijskih, hot vam kaže to silko. Ne vamite ga, ako silna na avstrijske dele trine smatke s silko.
25 in 50 centov v vseh lekarnah, ali pa naročite si nevarnost od
F. M. Richter & Co.
74-80 Washington Street,
New York, N. Y.

PAZITE
na vaš ledodec in kupujte le najboljša jambača Kalifornijska vina in žganja.
CENA: F. O. B. V CHICAGO
Za bilo in rudoča vino.
1 galon sodček.....\$1.50
5 galon sodček.....\$6.25
10 1/2 galon sodček.....\$11.25
25 galon sodček.....\$25.25
52 galon sodček.....\$45.00
Kalifornijsko žganje in rano vrstnega sadja po \$2.00, \$3.00 in \$4.00 galona.
Narocite zaboj 12 steklenic finega (Trestor) Tropinjevca za \$10.00
Ne odlašajte, naročite še danes pošilite Money ali Expressni ček s naročilom.
Jos. Bernard
DEPT. Z.
1903 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

James F. Stepien, predsednik.
Christian E. Wallace, I. podpreda.
Emmanuel Beranek, II. podpreda.
Adolph J. Krass, blagajnik.
Korrespondenčni odbor:
Michael Zimmer, predsednik
Emmanuel Beranek, Dr. Anton Biankini
Abel Davis
John Fucik
A. V. Geringer
John C. Krass
James F. Stepien
C. R. Wallace
AMERICAN STATE BANK
1825-27 Blue Island Ave., blizu 18-ste ulice
CHICAGO, ILL.
Glavnica in prebitok \$500,000.00
ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8 1/2 zvečer, vse druge dneve pa do 5 1/2 popoldan.
POZOR!
Radi nestalnosti cen kronske vrednosti, nam je nemogoče odrediti stalno ceno. Pošiljali bomo denar še nadalje po najnižjih cenah tekoče vrednosti kron. Uprašajte, ali nam pa pišite za cene večje svote še po nižjih cenah.
Pošiljamo denar v stari kraj in jamčimo, da se pošteno izplača ali pa Vam vrne.
Direktna svema s Prve Hrvaške kranilnice in posojilnice v Zagrebu in njenimi podružnicami.
Pošiljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Anglijo in Francosko.
Govorimo vse slovenske jezike.

Izvirno potrdilo
(ORIGINAL RECEIPT)
ki nam ga pošlje poštni urad iz starega kraja, priča vsakemu, da je denar, poslan naslovniku, bil izplačan. Potrdilo je podpisano od osebe, ki ste ji poslali denar in ko ga mi dobimo sem, ga hranimo s to, da se lahko vsak pošiljalec sam prepriča o prejemu poslane svote.
Cene po dnevnem kurzu.
ZA DENAR JAMČIMO VSAKEM SLUČAJU!
Prebitok Glavnica in hranilne uloge \$6,000,000.00.
Pišite nam v vašem materinskem jeziku na
KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS.

Edina Slovenska Tvrdba
Zastave, regalice, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed.
Delo prvo vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošiljamo zaostoj.
F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA
2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. "GLASILO" se tiaka v naši tiskarni.

V blagohotno uvaževanje!
S tem naznanjam onim številnim cenj. odjemalcom, kateri so zadnji čas naročili pri tvrdki A. Horvat kranjsko importirano slivovko, da mi je sedaj iste zmanjkalo in se je sedaj ne more več dobiti iz starega kraja.
Denarja od sedaj naprej ne bom pošiljal več nazaj za naročeno slivovko; pač bom pa poslal vsem tistim odjemalcom namesto nje kranjski importirani brinjevec ali tropinovec, katerega imam še dosti v zalogi.
Jaz prodajem blago tudi ceneje, kakor katera druga tvrdka in to valed tega, ker opravljamo veličinsko sami vse posele. Star pregovor pravi: Kjer drugi delajo, drugi vamejo tega pa ni pri meni.
Posebno se toplotno priporočam cenj. slovenskim gostilničarjem, katerih jaz ne morem osebno obiskat, da naj se sami obrnejo pismeno name kar bode v Vašo lastno korist.
ANTON HORVAT, importer in trgovec s žganjem na debelo.
Telefon: Canal 2974. 1827 W. 22nd st., Chicago, Ill.

Frank Stonich
brat staršarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim republikanom Amerike.
Kadar potrebujete ali kupujete stalnice a. pr. zra. varčnice, prenosne brošče itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prve vrste.
VSE GARANTIRANO!
V vsaki imam maha, pretane, privočne, brošče ramah jednot in svece.
FRANK STONICH
7 W. Madison St., Saving Bank Bldg., Room 505, CHICAGO, ILLINOIS.

DR. ADOLF MACH
ZOROZDRAVNIK
Uradne ure so: 9 do 12 dop.; 1 do 5 pop.; 7:30 do 9 zvečer. — Ob nedeljah po dogovoru.
PRODAJAM
BEOLO VINO SODČEK PO.....\$1.00
RUDNO VINO SODČEK PO.....\$1.00
TROPINOVNO ŽGANJE SODČEK PO.....\$1.00
Narodila je priložiti gnetvi človek in poštne nakaznice.
Z veličinskega
A. W. EMERICH
vinska trgovina in distilacija
1608 St. Clair Ave., Columbus, Ohio.
CLEVELAND, OHIO.